

ROA.0050.23.2019

ZARZĄDZENIE NR 23/2019

WÓJTA GMINY PARYSÓW

z dnia 29 maja 2019 r.

w sprawie przedstawienia Raportu o stanie Gminy Parysów za 2018 rok

Na podstawie art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506) zarządzam, co następuje:

§ 1. Przedstawiam Radzie Gminy Parysów Raport o stanie Gminy Parysów za rok 2018 stanowiący załącznik do zarządzenia.

§ 2. Raport, o którym mowa w § 1, będzie udostępniony na stronie internetowej Gminy Parysów, w Biuletynie Informacji Publicznej a także w urzędzie w formie papierowej.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Wójt Gminy Parysów

Bożena Kwiatkowska

RAPORT
O STANIE GMINY PARYSÓW
W ROKU 2018

Parysów, maj 2019

Spis treści

WSTĘP	4
I. CHARAKTERYSTYKA GMINY	5
1.1. PODSTAWOWE DANE O GMINIE.....	5
1.2. DEMOGRAFIA	7
II. SYTUACJA FINANSOWA GMINY	9
2.1. BUDŻET GMINY	9
2.2. DOCHODY BUDŻETU GMINY PARYSÓW	9
2.3. NAJWAŻNIEJSZE ZADANIA ZREALIZOWANE W 2018 ROKU.....	10
2.4. WYDATKI NA PRZEDSIĘWZIĘCIA REALIZOWANE W RAMACH FUNDUSZU SOŁECKIEGO	13
2.5. POZYSKANE ŚRODKI FINANSOWE NA PRZEDSIĘWZIĘCIA REALIZOWANE PRZEZ GMINĘ PARYSÓW	14
2.6. WSPÓŁPRACA FINANSOWA Z SAMORZĄDEM POWIATOWYM.....	15
2.7. WSPARCIE DLA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ.....	15
III. MIENIE KOMUNALNE	16
3.1. ZASÓB MIENIA GMINNEGO	16
3.2. BUDYNKI I BUDOWLE STANOWIĄCE MIENIE KOMUNALNE GMINY	16
3.3. OBIEKTY I URZĄDZENIA ENERGETYCZNE	17
3.4. SIEĆ WODOCIĄGOWA I KANALIZACJA ŚCIEKOWA	17
3.5. ŚRODKI TRANSPORTU	17
3.6. RUCHOMOŚCI I WYPOSAŻENIE	17
IV. INFRASTRUKTURA	18
4.1. UKŁAD KOMUNIKACYJNY.....	18
4.2. SIEĆ WODOCIĄGOWA.....	18
4.3. SIEĆ KANALIZACYJNA.....	19
4.4. SIEĆ GAZOWA	19
V. ŁAD PRZESTRZENNY	20
5.1. MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	20
5.2. PROGRAM REWITALIZACJI GMINY PARYSÓW NA LATA 2016 – 2022	20
5.3. PROGRAM GOSPODAROWANIA ZASOBEM MIESZKANIOWYM GMINY PARYSÓW NA LATA 2013 - 2018	21
VI. INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII	22
6.1. STRATEGIA ROZWOJU GMINY PARYSÓW NA LATA 2015 - 2022	22
6.2. PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY PARYSÓW W 2018 R.....	22
VII. ŚRODOWISKO	24
7.1. PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ DLA GMINY PARYSÓW	24
7.2. ODPADY KOMUNALNE.....	25
7.3. USUWANIE WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY PARYSÓW	25
VIII. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA	27
IX. ROLNICTWO	29
9.1. SUSZA ROLNICZA.....	29
9.2. ZWROT PODATKU AKCYZOWEGO	30
X. OŚWIATA I WYCHOWANIE	31
10.1. SIEĆ SZKÓŁ I PLACÓWEK OŚWIATOWYCH	31
10.2. STAN ORGANIZACJI SZKÓŁ I PRZEDSZKOLA W ROKU SZKOLNYM 2017/2018 ORAZ 2018/2019	31
10.3. KADRA PEDAGOGICZNA 2017/2018 ORAZ 2018/2019	33
10.4. BAZA LOKALOWA	33

Raport o stanie Gminy Parysów za rok 2018

10.5.	ORGANIZACJA PRACY	34
10.6.	REALIZOWANE ZADANIA OŚWIATOWE	34
10.7.	WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI DZIAŁAJĄCYMI NA RZECZ EDUKACJI	36
XI.	OCHRONA ZDROWIA, KULTURA I SPORT	37
11.1.	SIEĆ SZKÓŁ I PLACÓWEK OŚWIATOWYCH	37
11.2.	KULTURA	37
11.3.	SPORT	38
11.4.	PROGRAM WSPÓŁPRACY GMINY PARYSÓW Z PODMIOTAMI PROWADZĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ POŻYTKU PUBLICZNEGO NA 2018 ROK	38
XII.	POLITYKA SPOŁECZNA	41
12.1.	POMOC SPOŁECZNA	41
12.2.	GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2016-2020	46
12.3.	GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2016-2018	48
12.4.	GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY PARYSÓW NA 2018 ROK	49
XIII.	REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY W PARYSOWIE	52
13.1.	REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY VII KADENCJI	52
13.2.	REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY PARYSÓW VIII KADENCJI	58
PODSUMOWANIE	60	

Wstęp

Podstawa opracowania

Obowiązek sporządzenia raportu o stanie gminy wynika z art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506).

Raport obejmuje podsumowanie działalności Wójta Gminy w roku poprzednim, rozpatrywany przez Radę Gminy, którego skutkiem jest ocena pracy Wójta.

Zakres opracowanego dokumentu obejmuje przede wszystkim realizację polityk, programów, strategii przyjmowanych na podstawie uchwał rady gminy.

I. Charakterystyka Gminy

1.1. Podstawowe dane o Gminie

Gmina wiejska Parysów położona jest w powiecie garwolińskim, który należy do województwa mazowieckiego. Gmina Parysów położona jest w północnej części Powiatu.

Gmina Parysów w powiecie garwolińskim

Gmina graniczy z gminą Borowie od południowego – wschodu, z gminą Garwolin od południa, z gminą Piława od zachodu, z gminą Siennica od północy oraz z gminą Latowicz od północnego – wschodu.

Odległość miejscowości gminnej – Parysowa od siedziby powiatu – Garwolina wynosi około 14 km, od Warszawy około 65 km, od Mińska Mazowieckiego – siedziby powiatu mińskiego – około 24 km.

Przez obszar gminy Parysów przebiega droga wojewódzka nr 805 relacji Dziecinów – Pogorzel – Parysów – Wilchta. Droga ta prowadzi do drogi krajowej nr 17 przebiegającej wzdłuż zachodniej granicy Gminy oraz do drogi krajowej nr 76 położonej wzdłuż jej południowej granicy. Obydwie drogi krajowe zlokalizowane są poza obszarem Gminy. Wśród ważniejszych ciągów drogowych zlokalizowanych w pobliżu Gminy należy wymienić także drogę wojewódzką nr 802, która biegnie na północny-wschód od granic gminy Parysów.

Przez teren Gminy przebiega dwutorowa, zelektryfikowana linia kolejowa Pilawa – Łuków, z nieczynnym przystankiem na terenie Gminy. Jej długość na terenie Gminy wynosi około 10 km. Obecnie linia ta nie posiada żadnego znaczenia dla Gminy.

Gmina Parysów położona jest w obrębie administracyjnym powiatu garwolińskiego. W ramach Powiatu wydzielono dwie gminy miejskie, dwie gminy miejsko-wiejskie oraz 10 gmin wiejskich, w tym analizowany obszar gminy Parysów. Wśród gmin wiejskich, gmina Parysów zajmuje najmniejszą powierzchnię 64 km², czyli 4,98% powierzchni Powiatu. Poniżej przedstawiono dane dotyczące powierzchni jednostek terytorialnych należących do Powiatu.

	powierzchnia [km ²]	udział % w powierzchni powiatu
powiat garwoliński	1 285	
miasto Garwolin	22	1,71
miasto Łaskarzew	15	1,17
gmina wiejska Borowie	80	6,23
gmina wiejska Garwolin	136	10,58
gmina wiejska Górzno	91	7,08
gmina wiejska Łaskarzew	88	6,85
gmina wiejska Maciejowice	175	13,62
gmina wiejska Miastków Kościelny	85	6,61
gmina wiejska Parysów	64	4,98
gmina miejsko-wiejska Pilawa	77	5,9
gmina wiejska Sobolew	95	7,39
gmina wiejska Trojanów	152	11,83
gmina wiejska Wilga	118	9,18
gmina miejsko-wiejska Żelechów	87	6,77

Na terenie gminy nie brakuje przedsiębiorców którzy aktywnie prowadzą działalność gospodarczą. Zgodnie z danymi Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) w roku 2018 ilość wpisów nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, które mają główne miejsce prowadzenia działalności na terenie Gminy Parysów wynosiła 19 przedsiębiorców, natomiast 14 przedsiębiorców zdecydowało się na zamknięcie czyli wykreślenie z CEIDG. Na koniec 2018 roku wg danych z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej ilość wpisów – podmiotów dla głównego miejsca wykonywania

działalności gospodarczej wynosiła 153 z czego status „aktywnych” posiadało 133 podmiotów, natomiast status „zawieszonych” 20 podmiotów.

Do wiodących branż w gminie wg liczby zarejestrowanych działalności po przeważającym kodzie PKD wg rodzaju oraz sekcji PKD zaliczyć należy:

- 1) sekcję G – handel hurtowy i detaliczny: naprawa pojazdów samochodowych wyłączając motocykle – 64 działalności,
- 2) sekcję B – przetwórstwo przemysłowe – 25 działalności,
- 3) sekcję F – budownictwo – 24 działalności,
- 4) sekcję H – transport i gospodarka magazynowa – 10 działalności.

Parysów, będący siedzibą władz samorządowych, jest wielofunkcyjnym ośrodkiem administracyjno-usługowym i mieszkaniowym. Położony jest niemal centralnie w stosunku do obszaru gminy. Umożliwia to łatwość komunikowania się ze wszystkimi sołectwami.

Obszar całej Gminy obejmuje 10 sołectw: Stodzew, Kozłów, Wola Starogrodzka, Choiny, Łukówiec, Parysów, Słup, Starowola, Żabieniec i Poschła, w których na dzień 31.12.2018 r. zameldowanych było 4178 osób.

1.2. Demografia

Tabela 1 – Statystyka ludności wg sołectw na koniec 2018 roku (pobyt stały i pobyt czasowy)

Sołectwo	Ogółem
Choiny	616
Kozłów	217
Łukówiec	324
Parysów	1075
Poschła	158
Słup	230
Starowola	422
Stodzew	286
Wola Starogrodzka	644
Żabieniec	206
Ogółem	4178

Tabela 2 – Zameldowania osób na pobyt stały w gminie Parysów w 2018 roku

Liczba osób zameldowanych		Liczba dzieci urodzonych i zameldowanych
z poza gminy	migracja wewnątrz gminy	
112	53	50

Tabela 3 – Wymeldowania z pobytu stałego z gminy Parysów w 2018 roku

Liczba osób wymeldowanych	Liczba osób zmarłych
99	57

Tabela 4 – Statystyka ludności wg płci na koniec 2018 roku

Wiek	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
0 - 2	76	94	170
3	21	30	51
4 - 5	53	67	120
6	24	28	52
7	23	28	51
8 - 12	149	129	278
13 - 15	83	70	153
16 - 17	48	52	100
18	23	24	47
19 - 60	1249	1131	2380
> 60	97	95	192
> 65	219	365	584
Ogółem	2065	2113	4178

II. Sytuacja Finansowa Gminy

2.1. Budżet Gminy

Odzwierciedleniem sytuacji ekonomicznej każdej gminy jest jej budżet.

Analiza budżetu pokazuje źródła finansowania działalności miasta oraz kierunki jego rozwoju. Informacje o sytuacji finansowej pozwalają na racjonalne gospodarowanie publicznymi zasobami pieniężnymi w celu właściwego wypełniania zadań wobec mieszkańców.

Budżet Gminy Parysów został uchwalony Uchwałą Nr XXXVIII/197/2017 Rady Gminy w Parysowie z dnia 27 grudnia 2017 roku w wysokości 17 013 600,00 zł, po stronie dochodów budżetowych i 18 577 000,00 zł, po stronie wydatków budżetowych.

Wszystkie zmiany w budżecie, tj. zwiększenia po stronie dochodów budżetowych i po stronie wydatków budżetowych, dokonywane były w drodze podejmowania stosownych zarządzeń Wójta Gminy i Uchwał Rady Gminy w Parysowie.

2.2. Dochody budżetu Gminy Parysów

Tabela 5 Dochody główne

Plan na 2018	Wykonanie w 2018	Wykonanie w %
18 710 944,85 zł	18 381 686,36 zł	98,24

z czego dochody majątkowe:

Plan na 2018	Wykonanie w 2018	Wykonanie w %
925 246,67 zł	339 536,04 zł	36,69

Niskie wykonanie dochodów majątkowych spowodowane jest tym że zaplanowane dochody w formie dotacji na zadania: „Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej z zastosowaniem odnawialnych źródeł energii w Gminie Parysów” i „Rozbudowa świetlicy wiejskiej we wsi Poschła wraz z zagospodarowaniem otoczenia” zostaną wykonane po prawidłowym rozliczeniu tych zadań.

Tabela 6 – Wydatki budżetu Gminy Parysów

Plan na 2018	Wykonanie w 2018	Wykonanie w %
21 084 344,85 zł	19 761 653,59 zł	93,73

z czego wydatki majątkowe:

Plan na 2018	Wykonanie w 2018	Wykonanie w %
3 474 482,43 zł	3 166 448,03 zł	91,13

Zaplanowany deficyt w kwocie 2 373 400,00 zł został zmniejszony do kwoty 1 379 967,23 zł. Spowodowane to było oszczędnym wydatkowaniem środków na bieżące wydatki jak również brakiem wydatkowania planowanych wydatków na zadania inwestycyjne, których okres realizacji został przeniesiony na rok 2019. W roku 2018 spłacono raty zaciągniętych kredytów i pożyczek w kwocie 326 300,00 zł.

Stan zadłużenia Gminy Parysów na dzień 31.12.2018 r. z tytułu zaciągniętych kredytów długoterminowych oraz emisji papierów wartościowych (obligacji) wynosi 3 825 300,00 zł z terminem spłaty w 2019 roku i latach następnych.

Na dzień 31.12.2018 roku nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

Podsumowując realizację budżetu Gminy Parysów po stronie dochodów i wydatków budżetowych stwierdza się, że budżet był wykonywany prawidłowo.

2.3. Najważniejsze zadania zrealizowane w 2018 roku

Tabela 7 – Zadania inwestycyjne w 2018 r.

Lp.	Nazwa zadania	Plan	Wykonanie	%
1.	Budowa sieci wodociągowej w m. Choiny	11 000,00	11 000,00	100,00
2.	Przebudowa kanalizacji sanitarnej na działce 1605 w Parysowie wraz z budową przykanalików sanitarnych do działek o numerach 1604 i 1605	43 900,00	43 880,26	99,95
3.	Przebudowa chodnika w pasie drogi powiatowej Nr 1317W Parysów-Gózd-Borowie, od ul. Rynek do budynku Gminnej Biblioteki Publicznej w Parysowie	28 000,00	25 895,83	92,48
4.	Przebudowa drogi powiatowej nr 2246 W Stara Wieś-Wólka Dłużewska-Parysów w miejscowości Parysów, odcinek ul. Kozłowskiej i skrzyżowanie z ul. Kościuszki w połączeniu z drogą powiatową nr 1314 W Parysów-Puznówka-Jaźwiny-do drogi nr 805	307 373,00	307 373,00	100,00
5.	Przebudowa drogi we wsi Słup	28 200,00	28 136,25	99,77
6.	Przebudowa drogi gminnej nr 130915W we wsi Żabieniec	575 000,00	574 405,42	99,89
7.	Przebudowa drogi w miejscowości Choiny	51 600,00	51 577,60	99,95
8.	Przebudowa drogi we wsi Choiny	76 600,00	76 532,45	99,91
9.	Przebudowa drogi we wsi Łukówiec	59 200,00	59 193,75	99,98

10.	Przebudowa Rynku w Parysowie	2 627,00	0,00	0,00
11.	Ocieplenie budynku sklepu we wsi Stodzew	17 000,00	17 000,00	100
12.	Wykonanie instalacji centralnego ogrzewania w budynku przy ul. Sportowej 1	40 000,00	39 832,39	99,58
13.	Wykup działki nr 1478/1 w m. Parysów ul. Borowska	11 000,00	7 103,72	64,57
14.	Regionalne partnerstwo samorządów Mazowsza dla aktywizacji społeczeństwa informacyjnego w zakresie e-administracji i geoinformacji	24 132,00	0,00	0,00
15.	Modernizacja pomieszczeń w budynku Urzędu Gminy w Parysowie	179 400,00	179 378,95	99,98
16.	Zagospodarowanie terenu wraz z ogrodzeniem przy budynku Urzędu Gminy w Parysowie	91 000,00	90 991,48	99,99
17.	Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej z zastosowaniem odnawialnych źródeł energii w Gminie Parysów	310 504,84	309 637,04	99,72
18.	Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej z zastosowaniem odnawialnych źródeł energii w Gminie Parysów	481 220,48	476 420,48	99,00
19.	Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej z zastosowaniem odnawialnych źródeł energii w Gminie Parysów	145 675,11	137 180,32	94,16
20.	Zwroty dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych niezależnie lub w nadmiernej wysokości, dotyczące wydatków majątkowych	5 000,00	4 800,00	96,00
21.	Wpłata na fundusz wsparcia Państwowej Straży Pożarnej na potrzeby Komendy Powiatowej Straży Pożarnej w Garwolinie – rozbudowa i modernizacja infrastruktury sieci łączności powiatu garwolińskiego	7 000,00	7 000,00	100,00
22.	Budowa garażu dla wozu strażackiego przy istniejącym budynku OSP w Woli Starogrodzkiej	66 382,00	6 000,00	9,03
23.	Utwardzenie terenu przy budynku OSP Stodzew	55 867,00	55 716,54	99,73
24.	Wymiana podłogi w budynku OSP Starowola	30 574,00	30 000,00	98,12
25.	Adaptacja pomieszczeń w Publicznej Szkole Podstawowej w Woli Starogrodzkiej na potrzeby utworzenia oddziału przedszkolnego	93 000,00	92 792,25	99,77
26.	Utwardzenie terenu przed budynkiem Publicznej Szkoły Podstawowej w Woli Starogrodzkiej	40 000,00	39 928,26	99,82
27.	Zakup ambulansu sanitarnego	10 000,00	0,00	0,00
28.	Wymiana nawierzchni placu przy budynku Ośrodka Zdrowia w Parysowie	63 900,00	63 900,00	100,00

29.	Zwiększenie zakresu usług wsparcia rodziny na terenie Gminy Parysów-Przebudowa łazienek	44 498,82	43 956,99	98,78
30.	Zwiększenie zakresu usług wsparcia rodziny na terenie Gminy Parysów-Przebudowa łazienek	7 231,08	7 143,01	98,78
31.	Utworzenie terenu rekreacyjno-sportowego przy placu zabaw we wsi Łukówiec	20 908,00	20 520,00	98,14
32.	Wykonanie ogrodzenia placu zabaw we wsi Żabieniec	13 000,00	12 970,40	99,77
33.	Doposażenie placu zabaw we wsi Choiny poprzez zakup altany z wyposażeniem oraz zakup ośmiu szt. dodatkowych ławek	17 000,00	17 000,00	100,00
34.	Zakup urządzeń małej architektury i ich montaż dla wsi Kozłów	18 082,00	18 081,00	99,99
35.	Zakup urządzeń małej architektury i ich montaż dla wsi Żabieniec	10 300,00	10 235,00	99,36
36.	Wykonanie łazienki w budynku świetlicy we wsi Starowola	12 000,00	12 000,00	100
37.	Rozbudowa świetlicy wiejskiej we wsi Poschła wraz z zagospodarowaniem otoczenia	109 252,00	109 252,00	100,00
38.	Rozbudowa świetlicy wiejskiej we wsi Poschła wraz z zagospodarowaniem otoczenia	76 000,00	72 103,32	94,87
39.	Zakup wyposażenia do świetlicy we wsi Choiny	16 904,00	16 899,99	99,97
40.	Przebudowa schodów wraz z utwardzeniem terenu wokół budynku Gminnej Biblioteki Publicznej w Parysowie i wykonaniem ogrodzenia	101 000,00	100 790,25	99,79
41.	Wymiana instalacji elektrycznej z budynku Gminnej Biblioteki Publicznej w Parysowie	35 000,00	32 199,03	91,99
42.	Modernizacja pomieszczeń w budynku Gminnej Biblioteki Publicznej w Parysowie	65 000,00	64 500,00	99,23
43.	Budowa kompleksu sportowo – rekreacyjnego przy ZPO w Parysowie	6 500,00	6 500,00	100,00
44.	Modernizacja boiska sportowego	41 651,00	41 000,00	98,43
45.	Wykonanie ogrodzenia boiska sportowego we wsi Wola Starogrodzka	25 000,00	25 000,00	100,00
RAZEM		3 474 482,43	3 345 826,98	96,30

Zarządzanie finansami Gminy Parysów sprzyja racjonalnemu wydatkowaniu publicznych środków finansowych. Najważniejszą kwestią jest uzyskanie jakościowo najlepszych i najbardziej trafnych informacji, które pomagają w podejmowaniu właściwych decyzji w zakresie gospodarowania nimi.

W analizowanym roku budżetowym gmina realizowała różnego rodzaju przedsięwzięcia inwestycyjne. Poziom wydatków inwestycyjnych uwarunkowany był przede

wszystkim bieżącymi potrzebami mieszkańców. Gmina racjonalnie gospodarując posiadanymi środkami, stara się w jak najlepszy sposób zaspokoić zmieniające się potrzeby i oczekiwania mieszkańców.

2.4. Wydatki na przedsięwzięcia realizowane w ramach Funduszu soleckiego

Solectwo	Nazwa zadania, przedsięwzięcia	Plan	Wykonanie	% wyk.
		33 904,00	33 899,99	99,99
Choiny	Doposażenie placu zabaw we wsi Choiny poprzez zakup altany z wyposażeniem oraz zakup ośmiu szt. dodatkowych ławek	17 000,00	17 000,00	100,00
	Zakup wyposażenie do świetlicy we wsi Choiny	16 904,00	16 899,99	99,98
Kozłów		17 368,00	17 368,00	100,00
	Zakup urządzeń małej architektury i ich montaż dla wsi Kozłów	17 368,00	17 368,00	100,00
Łukówiec		21 908,00	21 908,00	100,00
	Zakup wyposażenia i urządzeń małej architektury wraz z ich montażem dla wsi Łukówiec	14 908,00	14 908,00	100,00
	Zakup płyt ogrodzeniowych do ogrodzenia placu zabaw we wsi Łukówiec	7 000,00	7 000,00	100,00
Parysów		41 651,00	41 000,00	98,44
	Modernizacja boiska sportowego	41 651,00	41 000,00	98,44
Słup		17 868,00	17 868,00	100,00
	Wykonanie klimatyzacji i wentylacji w świetlicy wiejskiej we wsi Słup	8 500,00	8 500,00	100,00
	Utwardzenie terenu przy świetlicy wiejskiej we wsi Słup	9 368,00	9 368,00	100,00
Starowola		25 574,00	25 574,00	100,00
	Wymiana podłogi w budynku OSP Starowola	25 574,00	25 574,00	100,00
Stodzew		19 867,00	19 867,00	100,00
	Utwardzenie terenu przy budynku OSP Stodzew	19 867,00	19 867,00	100,00
Wola Starogrodzka		34 529,00	0,00	-
	Budowa garażu dla wozu strażackiego przy istniejącym budynku OSP w Woli Starogrodzkiej	34 529,00	0,00	-
Żabieniec		28 100,00	28 005,40	99,66
	Wykonanie ogrodzenia placu zabaw we wsi Żabieniec	13 000,00	12 970,40	99,77

	Zakup urządzeń małej architektury i ich montaż dla wsi Żabieniec	10 300,00	10 235,00	99,37
	Zakup bramek piłkarskich	4 000,00	4 000,00	100,00
	Zakup stołu kuchennego do świetlicy wiejskiej	800,00	800,00	100,00

Sołectwo Poschła nie wystąpiło z wnioskiem o środki z funduszu sołeckiego na rok 2018 natomiast fundusz sołecki Sołectwa Wola Starogrodzka nie został wykorzystany na wniosek mieszkańców.

2.5. Pozyskane środki finansowe na przedsięwzięcia realizowane przez Gminę Parysów

Źródło finansowania	Nazwa zadania	Rok złożenia wniosku/ rok otrzymania środków	Kwota wniosku	Kwota przyznana
Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie	Tworzenie ścieżek edukacyjnych w Gminie Parysów etap II w miejscowościach: Wola Starogrodzka i Łukówiec	2018/2018	168 993,88	168 993,88
Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego	Przebudowa Rynku w Parysowie	2018/2019	999 935,54	500 000,00
Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych	Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej z zastosowaniem odnawialnych źródeł energii w Gminie Parysów	2017/2018	1 884 455,23	1 884 455,23
Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego	Przebudowa drogi gminnej nr 130915W w miejscowości Żabieniec	2017/2018	277 628,17	99 970,00
Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie	Usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Parysów	2018/2018	21 481,60	13 963,04
Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego	Remont dachu strażnicy OSP Parysów	2018/2018	50 000,00	23 742,00
Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego	Przebudowa drogi we wsi Wola Starogrodzka	2018/2019	96 524,43	90 000,00
Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego	Rozbudowa świetlicy wiejskiej we wsi Poschła wraz z zagospodarowaniem otoczenia	2017/2018	109 252,00	109 233,78

Ministerstwo Sprawiedliwości	Zakup doposażenia i wyposażenia dla Ochotniczych Straży Pożarnych	2018/2018	32 299,74	28 890,05
------------------------------	---	-----------	-----------	-----------

2.6. Współpraca finansowa z samorządem powiatowym

Udzielenie pomocy finansowej Powiatowi Garwolińskiemu z przeznaczeniem na realizację zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 2246 W Stara Wieś – Wólka Dłużewska – Parysów w miejscowości Parysów, odcinek ul. Kozłowskiej i skrzyżowanie z ul. Kościuszki w połączeniu z drogą powiatową nr 1314 W Parysów – Puznówka – Jaźwiny – do drogi nr 805”. Inwestycja obejmowała przebudowę nawierzchni, ułożenie chodników, budowę ciągu oraz budowę kanalizacji deszczowej i oczyszczenie rowów. W roku 2018 gmina Powiatowi Garwolińskiemu udzieliła pomocy finansowej w formie dotacji celowej w kwocie 100 000,00 zł, z przeznaczeniem na dofinansowanie niniejszego zadania.

Działając na podstawie uchwały nr XLI/221/2018 Rady Gminy w Parysowie z 11 maja 2018 roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Garwolińskiemu na realizację zadania p.n. „Przebudowa drogi powiatowej nr 2246 W Stara Wieś – Wólka Dłużewska – Parysów w miejscowości Parysów, odcinek ul. Kozłowskiej i skrzyżowanie z ul. Książęcą i ul. Kościuszki w połączeniu z drogą powiatową nr 1314 W Parysów – Puznówka – Jaźwiny – do drogi nr 805”. W roku 2018 gmina Powiatowi Garwolińskiemu udzieliła pomocy finansowej w formie dotacji celowej w kwocie 307 373,00 zł, z przeznaczeniem na dofinansowanie niniejszego zadania.

2.7. Wsparcie dla Państwowej Straży Pożarnej

W roku 2018 gmina dokonała wpłaty na fundusz wsparcia dla Komendy Powiatowej Straży Pożarnej w Garwolinie w wysokości 7 000,00 zł na rozbudowę i modernizację infrastruktury sieci łączności powiatu garwolińskiego.

III. Mienie Komunalne

3.1. Zasób mienia gminnego

W zasobach mienia komunalnego Gminy Parysów na dzień 31 grudnia 2018 r. znajduje się 130,6697 ha gruntów, w tym:

- 1) drogi – 101,6715 ha,
- 2) place i grunty – 22,1682 ha,
- 3) lasy i grunty leśne – 5,6200 ha,
- 4) wody płynące – 1,2100 ha.

Wartość brutto majątku trwałego Gminy Parysów na dzień 31.12.2018 r. wynosiła 43 413 990,22 zł.

Zwiększenia wartości majątku trwałego w 2018 roku wyniosły ogółem 2 594 590,64 zł., zaś zmniejszenia wyniosły 65 681,94 zł.

Ogólna wartość inwentaryzacyjna gruntów wynosiła 12 017 682,59 zł z tego: place – 1 502 649,28 zł, grunty gminne – 885 013,08 zł, drogi gminne – 9 630 020,23 zł.

Wykazane grunty są w bezpośrednim zarządzie Gminy za wyjątkiem gruntów użytkowanych przez szkoły oraz grunty użytkowania wieczystego.

3.2. Budynki i budowle stanowiące mienie komunalne Gminy

W skład mienia komunalnego stanowiącego budynki i budowle o łącznej wartości 19 890 481,50 zł wchodzi:

- budynki mieszkalne – 2 szt. o wartości 219 903,72 zł,
- budynki niemieszkalne będące w bezpośrednim zarządzie gminy – 6 szt. o wartości 1 089 573,64 zł,
- budynki niemieszkalne nie będące w bezpośrednim zarządzie gminy – 10 szt. o wartości 1 918 484,37 zł (budynki Ochotniczych Straży Pożarnych),
- obiekty szkolne – 15 szt. o wartości 10 862 152,96 zł,
- obiekty kulturalne – 5 szt. o wartości 1 838 629,15 zł (budynek Gminnej Biblioteki Publicznej, świetlice wiejskie),
- stacja uzdatniania wody – 1 szt. o wartości 988 568,44 zł,
- budynek oczyszczalni ścieków – 1 szt. o wartości 2 849 163,01 zł,
- budynek Ośrodka Zdrowia – 1 szt. o wartości 175 106,21 zł.

3.3. Obiekty i urządzenia energetyczne

W skład mienia komunalnego wchodzi obiekty i urządzenia energetyczne o łącznej wartości **110 472,94 zł.**

3.4. Sieć wodociągowa i kanalizacja ściekowa

Gmina jest właścicielem sieci wodociągowej o długości 92 257 m.b. – wartość 4 706 055,07zł, oraz sieci kanalizacji ściekowej o długości 7 281 m.b. – wartość 2 325 416,43 zł, łącznie o wartości 7 031 471,50 zł.

3.5. Środki transportu

Mienie komunalne obejmuje 9 samochodów pożarniczych o wartości 879 193,11 zł użytkowanych przez jednostki ochotniczej straży pożarnej działające na terenie gminy, oraz 2 samochody osobowe o wartości 117 748,50 zł i 1 ciągnik rolniczy o wartości 4 270,00 zł. Środki transportu to majątek Gminy o łącznej wartości 1 001 211,61 zł.

3.6. Ruchomości i wyposażenie

Pozostałe środki trwałe, maszyny, urządzenia, przyrządy i wyposażenie, tj. kserokopiarki, zestawy komputerowe, alarmy, centrale telefoniczne, motopompy znajdujące się we wszystkich jednostkach organizacyjnych stanowią majątek Gminy o łącznej wartości 3 311 570,08 zł.

W roku 2018 Gmina uzyskała z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych dochody z tytułu czynszu za najem gruntów, lokali mieszkalnych i użytkowych kwotę 123 974,67 zł.

IV. Infrastruktura

4.1. Układ komunikacyjny

Sieć drogową Gminy tworzą drogi powiatowe, gminne oraz dojazdowe, wewnętrzne.

Powiązania z sąsiadującymi gminami realizują drogi powiatowe: nr 1313W i nr 1314W – z gminą Pilawa, droga nr 2246W – z gminą Siennica, droga nr 1316W z gminą Latowicz i droga nr 1317W z gminą Borowie. Łączna długość dróg powiatowych na terenie Gminy wynosi 32 km, w tym ponad 26 km o nawierzchni twardej ulepszonej.

Dwadzieścia pięć dróg gminnych objętych wykazem posiada łączną długość 46,15 km, w tym ponad 13 km o nawierzchni asfaltowej. Drogi gminne w większości posiadają nawierzchnię gruntową, częściowo żwirową, żużlową lub betonową.

Łączna długość dróg publicznych na terenie Gminy wynosi około 100 km, w tym około 48 km o nawierzchni twardej. Gęstość sieci drogowej w Gminie jest wystarczająca, natomiast jakość techniczna większości dróg jest niska. Znaczna część dróg ma nawierzchnię gruntową.

Inwestycje drogowe w 2018 r. na terenie Gminy Parysów:

- 1) przebudowa drogi gminnej (Nr 130907W) we wsi Słup o długości 250 mb i wartości 28 136,25 zł,
- 2) przebudowa drogi gminnej nr 130915W we wsi Żabieniec o długości 1 197,5 mb i wartości 574 405,42 zł,
- 3) przebudowa drogi w miejscowości Choiny o długości 115 mb i wartości 51 577,60 zł,
- 4) przebudowa drogi we wsi Choiny o długości 140 mb i wartości 76 532,45 zł,
- 5) przebudowa drogi we wsi Łukówiec o długości 565 mb i wartości 59 193,75 zł.

4.2. Sieć wodociągowa

Zaopatrzenie 8 miejscowości w gminie odbywa się ze stacji wodociągowej w miejscowości Parysów. Miejscowość Wola Starogrodzka zaopatrywana jest z ujęcia w tejże miejscowości. Miejscowość Poschła zasilana jest ze stacji wodociągowej znajdującej się na terenie Gminy Pilawa.

Według stanu na dzień 31.12.2018 r. długość czynnej rozdzielczej sieci wodociągowej na terenie Gminy Parysów wynosi 71,65 km. Czynne przyłącza wodociągowe do budynków i innych obiektów – 1 165 szt., w tym do budynków mieszkalnych – 1 130 szt.

Inwestycje wodociągowe w 2018 r. na terenie Gminy Parysów:

- 1) budowa sieci wodociągowej w m. Choiny o długości 0,14 km i wartości 11 000,00 zł.

4.3. Sieć kanalizacyjna

Zbiorowe odprowadzanie ścieków oparte jest na systemie sieci kanalizacji ciśnieniowej. Wybudowana sieć kanalizacji sanitarnej ciśnieniowej obejmuje miejscowość Parysów. Wszystkie ścieki wprowadzone do sieci kanalizacji sanitarnej odprowadzane są kolektorem do oczyszczalni ścieków komunalnych w miejscowości Parysów.

Według stanu na dzień 31.12.2018 r. długość czynnej rozdzielczej sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Parysów wynosi 5,25 km. Budynki mieszkalne podłączone do zbiorczej sieci kanalizacyjnej – 252 szt.

Inwestycje kanalizacyjne w 2018 r. na terenie Gminy Parysów:

1) przebudowa kanalizacji sanitarnej na działce 1605 w Parysowie wraz z budową przykanalików sanitarnych do działek o numerach 1604 i 1605 o wartości 43 880,26 zł.

4.4. Sieć gazowa

Źródłem zaopatrzenia Gminy w gaz jest gazociąg wysokiego ciśnienia DN 500 mm Puławy - Warszawa, od którego został wybudowany z układu zaporowo - upustowego gazociąg wysokiego ciśnienia DN 150 mm do Stoczka Łukowskiego z odgałęzieniem do miejscowości Parysów, a najbliższa stacja redukcyjno-pomiarowa znajduje się w miejscowości Parysów.

Sieć rozdzielcza gazu obejmuje 5 miejscowości: Parysów, Choiny, Stodzew, Starowola, Kozów. Liczba budynków z przyłączem gazowym – 332, w tym do budynków mieszkalnych – 201.

Gaz rozprowadzany jest gazociągiem średniego ciśnienia położonym na terenie zabudowanym wzdłuż pasa drogowego, a pomiędzy miejscowościami poza pasem drogowym w jego bezpośrednim sąsiedztwie.

V. Ład Przestrzenny

5.1. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

W gminie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wprowadzony uchwałą nr XIII/60/03 Rady Gminy w Parysowie z dnia 30 grudnia 2003 r.

Gmina Parysów w 2018 r. uwzględniając wnioski zainteresowanych wydała:

- 45 wypisów i wyrysów z obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- 67 zaświadczeń o przeznaczeniu nieruchomości w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, które przez wnioskodawców zostały przedłożone u notariuszy, w bankach, w biurach geodezyjnych.

Na terenie Gminy Parysów w ubiegłym roku nadano 21 numerów porządkowych dla nowo wybudowanych budynków.

5.2. Program Rewitalizacji Gminy Parysów na lata 2016 – 2022

Program został przyjęty uchwałą Nr XIV/123/2016 Rady Gminy w Parysowie z 23 listopada 2016 r. Rewitalizacja to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony kompleksowo, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki. Działania te są skoncentrowane terytorialnie co oznacza, że dotyczą wybranego, niewielkiego obszaru gminy. Wyznaczono jeden obszar zdegradowany, obejmujący miejscowość Parysów, obszar rewitalizacji ma powierzchnię 754,0094 ha, co stanowi 11,75 % powierzchni Gminy Parysów, zamieszkały jest przez 4178 osób, co stanowi 5,54 % ogólnej liczby mieszkańców Gminy Parysów.

Zabezpieczenie finansowe działań związanych z realizacją Programu Rewitalizacji stanowią przede wszystkim środki budżetowe gminy. Jednakże środki własne gminy wspomagane będą środkami zewnętrznymi pochodzącymi m. in. ze środków Unii Europejskiej.

Podstawowe źródła pozabudżetowe wykorzystywane do realizacji strategii obejmują:

- 1) środki Unii Europejskiej – m. in. fundusze strukturalne i inwestycyjne,
- 2) środki budżetu państwa – przewidziane na współfinansowanie projektów, jak i jako niezależne źródło finansowania,
- 3) kredyty, pożyczki, obligacje komunalne i inne narzędzia i instrumenty finansowe kierowane do JST.

W programie zawarto cele rewitalizacji oraz kierunki działań w sferach: społecznej, funkcjonalno-przestrzennej i technicznej oraz gospodarczej, zmierzające do eliminacji bądź ograniczenia zaobserwowanych negatywnych zjawisk oraz odpowiadające potrzebom.

Ustalony harmonogram będzie ulegać zmianom według bieżących potrzeb, możliwości finansowania, a także w przypadku pojawienia się nowych projektów.

W ramach rewitalizacji w miejscowości Parysów w 2018 r. zadanie nr 2 „Organizacja zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży w połączeniu ze wsparciem psychologicznym” powstała placówka Wsparcia Dziennego w formie opiekuńczej w ramach struktury Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Parysowie dla dzieci i młodzieży z rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej w ramach Projektu „Zwiększenie zakresu usług wsparcia rodziny na terenie Gminy Parysów” dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, efektem czego nastąpiło zwiększenie poziomu edukacji wśród dzieci i młodzieży zamieszkałych na obszarze Rewitalizacji.

5.3. Program gospodarowania zasobem mieszkaniowym Gminy Parysów na lata 2013 - 2018

Program przyjęto uchwałą nr XXIII/164/2013 Rady Gminy w Parysowie z dnia 21 marca 2013 r.

Mieszkaniowy zasób gminy stanowią następujące lokale będące własnością gminy:

- 1) budynek przy ul. Książęcej 13 – 3 lokale,
- 2) budynek przy ul. Sportowej 1 – 1 lokal.

Łączna powierzchnia użytkowa lokali wynosi 243,05 m².

Lp.	Położenie lokalu mieszkalnego	Powierzchnia użytkowa	Nr lokalu	Stan techniczny	Standard lokalu
1	Parysów, ul. Książęca 13	63 m ²	1	dobry	c.o., woda, wc, gaz, energia elektryczna
2	Parysów, ul. Książęca 13	55,7 m ²	2	dobry	c.o., woda, wc, gaz, energia elektryczna
3	Parysów, ul. Książęca 13	64,35 m ²	3	dobry	c.o., woda, wc, gaz, energia elektryczna
4	Parysów, ul. Sportowa 1	60 m ²	-	dobry	c.o., woda, wc, gaz, energia elektryczna

W roku 2018 wykonana została instalacji centralnego ogrzewania w budynku przy ul. Sportowej 1 w Parysowie za kwotę 39 832,39 zł.

VI. Informacja o Realizacji Polityk, Programów i Strategii

6.1. Strategia Rozwoju Gminy Parysów na lata 2015 - 2022

Strategia Rozwoju Gminy Parysów na lata 2015 - 2022 przyjęta przez Radę Gminy w Parysowie uchwałą nr XXVI/138/2016 Rady Gminy w Parysowie z 28 grudnia 2016 roku jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania jednostką samorządu terytorialnego, określającym wizję i strategiczne kierunki rozwoju gminy.

Strategia stanowi koncepcję rozwoju, wytycza cele rozwoju oraz kierunki działania. Jest ona instrumentem stymulowania procesów społeczno-gospodarczych zachodzących na terenie gminy, a w szczególności: dyktuje główne kierunki rozwoju gminy; stanowi plan będący podstawą do podejmowania decyzji rozwojowych; zwiększa spójność decyzji podejmowanych przez władze samorządowe; pozwala na lepsze zagospodarowanie zasobów gminy; stanowi podstawę do ubiegania się o środki finansowe z krajowych i zagranicznych funduszy pomocowych; informuje mieszkańców i inwestorów o spodziewanych kierunkach rozwoju gminy. Strategia spełnia zatem funkcję: materiału informacyjnego, określającego aktualny potencjał społeczny, ekonomiczny i gospodarczy gminy programu działania dla władz lokalnych formalnej podstawy umożliwiającej ubieganie się o środki wsparcia z budżetu państwa oraz o środki z funduszy pomocowych Unii Europejskiej; materiału promocyjnego. Zadania przyjęte do realizacji w czasie obowiązywania planu uzależnione są od uzyskania dofinansowania zewnętrznego.

W 2018 roku zostały wykonane zadania inwestycyjne zawarte w harmonogramie przedsięwzięć na lata 2015 - 2022:

1. Budowa sieci wodociągowej w m. Choiny.
2. Przebudowa kanalizacji sanitarnej na działce 1605 w Parysowie wraz z budową przykanalików sanitarnych do działek o numerach 1604 i 1605.
3. Przebudowa dróg na terenie Gminy Parysów.
4. Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej.

6.2. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Parysów w 2018 r.

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Parysów w 2018 r. został przyjęty uchwałą Rady Gminy w Parysowie nr XL/218/2018 z dnia 07.03.2018 r.

W 2018 r. Gmina Parysów miała podpisaną umowę na odławianie i na zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom ze Schroniskiem dla Bezdomnych Zwierząt Dworakowski Zygmunt i Grażyna Jadwiga Dworakowska spółka cywilna, Radysy.

W 2018 r. zapewniono opiekę 22 bezdomnym psom na koszt Gminy (w tym do adopcji oddano 5 psów). Nie było przypadków bezdomnych kotów.

Koszt realizacji zadania przewidzianego ustawą o ochronie zwierząt w 2018 r. wyniósł 24 780 zł.

VII. Środowisko

7.1. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Parysów

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Parysów przyjęto uchwałą nr X/59/15 Rady Gminy w Parysowie z dnia 18 grudnia 2015 r.

Plan został wykorzystany do ubiegania się o dofinansowanie projektu pn. „Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej z zastosowaniem odnawialnych źródeł energii w Gminie Parysów”, realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa IV Przejście na gospodarkę niskoemisyjną, Działanie 4.2 Efektywność energetyczna.

Projekt obejmował 3 budynki użyteczności publicznej: Gminną Bibliotekę Publiczną w Parysowie, Urząd Gminy w Parysowie oraz budynek Szkoły Podstawowej w Woli Starogrodzkiej. W ramach projektu ocieplono ściany budynków styropianem, wykonano ocieplenie stropu ostatniej kondygnacji, wymianę stolarki drzwiowej, wymieniono źródła ciepła, wymieniono instalacje grzewcze do ogrzewania budynków oraz na cele przygotowania c.w.u. z instalacjami ciepłej wody, cyrkulacji i pełną automatyką, wraz z montażem zaworów termostatycznych z głowicami i regulacją instalacji. W ramach Projektu wymieniono również oświetlenie w budynkach na energooszczędne LED oraz zainstalowano odnawialne źródła energii: pompy ciepła jako źródło ciepła, w tym na cele c.w.u. oraz instalacje fotowoltaiczne.

Prace budowlane związane z Projektem zrealizowano w okresie od 05.05.2017 r. do 22.06.2018 r.

Ponadto spośród działań inwestycyjnych w sektorze publicznym wymienionych w PGN, poza termomodernizacją budynków użyteczności publicznej wykonano również:

- 1) modernizację i rozbudowę oświetlenia ulicznego w Gminie Parysów w ramach Partnerstwa Publiczno-Prywatnego. Zadanie zrealizowano w okresie od dnia 24.08.2016 r. do dnia 31.10.2017 r.,
- 2) wymianę źródeł światła w Urzędzie Gminy i jednostkach podległych – Gminna Biblioteka Publiczna w Parysowie, Publiczna Szkoła Podstawowa w Woli Starogrodzkiej – w ramach kompleksowej termomodernizacji,
- 3) wymianę urządzeń, wchodzących w skład wyposażenia stanowisk pracy w Urzędzie Gminy, tj.: komputery all in one, urządzenia wielofunkcyjne (kserokopiarki, skanery, drukarki) w miarę zużywania się sprzętu dotychczas wykorzystywanego.

Spośród działań pozainwestycyjnych można wymienić prowadzenie lekcji edukacyjnych dotyczących oszczędności energii oraz korzyści płynących z efektywnych energetycznie zachowań, które realizowane były w ramach projektu pn. „Budowa bazy ekologiczno-edukacyjnej w Gminie Parysów”, dofinansowanego ze środków WFOŚiGW.

7.2. Odpady komunalne

Odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych z terenu Gminy Parysów od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy zajmuje się Firma "EKOLIDER" Jarosław Wyglądała z/s w Lucinie.

Przedsiębiorstwo świadczy usługę na podstawie przeprowadzonego postępowania o udzieleniu zamówienia publicznego, w trybie przetargu nieograniczonego od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 30 czerwca 2019 r. Odpady z poszczególnych miejscowości zabudowy jednorodzinnej odbierane są według ustalonego harmonogramu. Na dzień 31.12.2018 r. selektywną zbiórkę zadeklarowało 3 828 mieszkańców, w sposób zmieszany odpady gromadzi 51 mieszkańców. W 2018 roku z terenu Gminy Parysów zebranych zostało ogółem 734,500 Mg odpadów komunalnych.

Na terenie Gminy Parysów funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zlokalizowany na terenie nieruchomości należącej do Gminy Parysów położonej pod adresem w Parysowie przy ul. Garwolińskiej 46.

PSZOK był czynny w drugą sobotę miesiąca, w godzinach 8.00-14.00. Obsługę oraz wyposażenie punktu zapewniała firma EKOLIDER. System gospodarowania odpadami komunalnymi funkcjonuje od 1 lipca 2013 roku.

Koszty związane z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych za rok 2018 zamknęło się łączną kwotą 309 572,92 zł.

7.3. Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Parysów

Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Parysów na lata 2009 - 2032 został przyjęty uchwałą Nr XXX/100/09 Rady Gminy Parysów – Komisarz Rządowy w dniu 16 września 2009 roku. Głównym założeniem programu jest usunięcie do 2032 roku azbestu i wyrobów zawierających azbest. Mając na uwadze zdrowie mieszkańców oraz prawo Unii Europejskiej – Gmina Parysów podjęła działania zmierzające do sukcesywnej likwidacji azbestu pozyskując na ten cel środki zewnętrzne.

W 2018 roku Gmina Parysów uzyskała dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na Projekt „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Parysów”. Na realizację zadania gmina otrzymała dofinansowanie ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w kwocie 13 964,04 zł. Środki własne gminy to 10 003,59 zł.

Z programu skorzystało 31 osób od których odebrano, przewieziono i unieszkodliwiono azbest z posesji w ilości 96 484 Mg.

VIII. Bezpieczeństwo Publiczne i Ochrona Przeciwpożarowa

Jednym z wielu zadań realizowanych przez samorzządy gmin jest ochrona przeciwpożarowa ludności oraz likwidowanie zagrożeń spowodowanych klęskami żywiołowymi i skutkami rozwoju cywilizacji. Na terenie gminy Parysów zadanie to realizujemy przy pomocy 7 jednostek ochotniczych straży pożarnych: OSP Choiny, OSP Łukówiec, OSP Kozłów, OSP Parysów, OSP Starowola, OSP Stodzew i OSP Wola Starogrodzka. Wszystkie sekcje bojowe posiadają podstawowy sprzęt gaśniczy, wyposażenie, umundurowanie oraz wyszkolenie.

Jedna jednostka, tj. OSP Parysów funkcjonuje w ramach Krajowego Systemu Ratowniczo - Gaśniczego. Z tego powodu jest to najlepiej wyposażona jednostka. Bez względu jednak na posiadany sprzęt, wszystkie jednostki pozostają w pełnej gotowości bojowej.

W miejscowościach Parysów i Wola Starogrodzka jednostki OSP posiadają poczty sztandarowe, które godnie reprezentują strażaków gminy Parysów na różnego rodzaju uroczystościach.

W 2018 roku ogółem na działalność przeciwpożarową wydatkowano 305 474,97 zł, w tym na działalność bieżącą 205 421,07 zł. Wydatki inwestycyjne w roku 2018:

utwardzenie terenu przy budynku OSP Stodzew – wykonanie 55 716,54 zł,

wymiana podłogi w budynku OSP Starowola – wykonanie 30 000,00 zł.

W dniu 15.11.2018 r. odbyło się uroczyste przekazanie jednostkom Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Parysów wyposażenia i sprzętu ratownictwa zakupionego w ramach realizacji zadania „Zakup wyposażenia i urządzeń ratownictwa do udzielania pomocy poszkodowanym” współfinansowanego ze środków – Funduszu Sprawiedliwości, którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości. W ramach dotacji z Funduszu Sprawiedliwości zakupiono dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Parysowie – defibrylator – 1 szt., zestaw łańcuchów do rozpieraczy ramieniowych, wąż hydrauliczny przedłużający – 1 szt.; dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Kozłowie – przenośny maszt oświetleniowy – 1 szt., latarka akumulatorowa – 1 szt.; dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Starowoli – przenośny maszt oświetleniowy – 1 szt.; dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Choinach – trójfazowy agregat prądowórczy – 1 szt. Dofinansowanie ze środków Funduszu Sprawiedliwości wyniosło 99% – 28 890,05 zł, natomiast wkład własny Gminy Parysów wyniósł 1% – 291,82 zł.

W dniu 29 czerwca 2018 roku została podpisana umowa dot. pomocy finansowej udzielonej w formie dotacji celowej na dofinansowanie wykonania prac remontowych budynku użytkowanego przez jednostkę Ochotniczej Straży Pożarnej w Parysowie. Dotacja celowa

została udzielona przez Zarząd Województwa Mazowieckiego na wniosek Gminy z przeznaczeniem na remont dachu strażnicy OSP Parysów w kwocie 23 742,00 zł. Wartość całkowita zadania wynosi 50 027,73 zł.

W roku 2018 odbyły się uroczystości związane z jubileuszem 90 – lecia działalności Ochotniczej Straży Pożarnej w Starowoli. Z okazji jubileuszu 90-lecia istnienia OSP w Starowoli, Pan Adam Struzik Marszałek Województwa Mazowieckiego uhonorował jednostkę Medalem Pamiątkowym „Pro Masovia” za całokształt działalności oraz zasługi na rzecz województwa mazowieckiego, wyróżnił również imiennymi dyplomami uznania najbardziej zasłużonych członków OSP. Tego dnia, jednostka otrzymała również Medal Senacki, za szczególne zasługi dla rozwoju społecznego oraz obraz świętego Floriana.

IX. Rolnictwo

9.1. Susza rolnicza

W 2018 roku podczas wiosny i okresu letniego Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach na zlecenie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi ogłosił Suszę Rolniczą. Zarówno kwiecień jak i maj charakteryzowały się bardzo wysoką temperaturą powietrza oraz wysokim usłonecznieniem. Wartości tych elementów meteorologicznych były znacznie wyższe od norm wieloletnich i miały duży wpływ na uprawy. Jednocześnie w tym okresie wystąpiły stosunkowo niskie opady atmosferyczne co spowodowało duże obniżenie wartości Klimatycznego Bilansu Wodnego oznaczające znaczne niedobory wody dla roślin. Obecnie tak duży deficyt wody powoduje, że plony wielu upraw były niższe z powodu występującego deficytu wody co najmniej o 20% w stosunku do plonów uzyskanych przy średnich wieloletnich warunkach pogodowych.

W związku z ogłoszoną suszą do Urzędu Gminy w Parysowie zgłosiło się 50 właścicieli gruntów rolnych z terenu naszej gminy oraz sąsiadujących, którzy złożyli wnioski o oszacowanie szkód w gospodarstwie rolnym, powstałych w wyniku niekorzystnego zjawiska atmosferycznego w 2018 roku. W związku z ogłoszoną suszą została powołana komisja do szacowania szkód na terenie gminy. Wszystkie wnioski zostały oszacowane z zakresu szkód w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej spowodowanych wystąpieniem niekorzystnego zjawiska atmosferycznego.

Susza rolnicza występowała wśród upraw:

- zbóż jarych,
- zbóż ozimych,
- kukurydzy na ziarno i na kiszonkę,
- traw w uprawie polowej na kiszonkę.

Rolnicy specjalizują się w uprawach zbóż jarych, ozimych oraz kukurydzy. Producenci rolni po oszacowaniu strat w uprawach rolnych przez komisje powołane przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkód, mogli ubiegać się o pomoc w różnych formach.

Producenci rolni którzy ponieśli straty w uprawach rolnych wynoszące poniżej 30 % upraw na terenie gminy było 21, którzy ponieśli straty w uprawach rolnych mieszczących się w przedziale co najmniej 30% i mniej niż 70% danej uprawy było 24 osoby.

W związku z suszą najczęstszą formą pomocy wybieraną przez producentów rolnych były wnioski do ARIMR. Wypłata odszkodowań z ARIMR nastąpiła od września 2018 roku i trwa do bieżącego roku.

9.2. Zwrot podatku akcyzowego

Każdy rolnik, który chciał odzyskać część pieniędzy wydanych na olej napędowy używany do produkcji rolnej powinien w terminie od 1 lutego 2018 r. do 28 lutego 2018 r. złożyć odpowiedni wniosek do Wójta Gminy Parysów wraz z fakturami VAT stanowiącymi dowód zakupu oleju napędowego w okresie od 1 sierpnia 2017 r. do 31 stycznia 2018 r., w ramach limitu zwrotu podatku określonego na 2018 r.

W 2018 roku złożono 339 wniosków o zwrot podatku akcyzowego.

Łączna powierzchnia użytków rolnych zgłoszona przez producentów rolnych we wnioskach o zwrot podatku akcyzowego – 4 868,00 ha. Łączna ilość litrów oleju napędowego wykorzystanego do produkcji rolnej wynikająca z dołączonych przez producentów rolnych do wniosków o zwrot podatku faktur VAT – 123 353,99 litrów.

Łączna kwota udzielonej pomocy na realizację wypłat zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej producentom rolnym wynosiła 123 353,99 zł.

Rolnicy z terenu Gminy Parysów, mają możliwość skorzystania ze wsparcia doradcy z Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego w Garwolinie. Przez pracowników Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Miętnej organizowane były szkolenia dla rolników dotyczące wypełniania wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich na rok 2018. Wniosek o przyznanie płatności wraz z wymaganymi załącznikami składa się w formie elektronicznej za pośrednictwem aplikacji eWniosekPlus dostępnej poprzez stronę internetową Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

X. Oświata i Wychowanie

10.1. Sieć szkół i placówek oświatowych

Na terenie Gminy funkcjonuje jedna Publiczna Szkoła Podstawowa z oddziałami przedszkolnymi w Woli Starogrodzkiej oraz Zespół Placówek Oświatowych w Parysowie, w skład którego wchodzi Publiczna Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej, Klasy Publicznego Gimnazjum i Publiczne Przedszkole.

Z dniem 1 września 2018 roku uchwałą Nr XLIV/242/2018 Rady Gminy w Parysowie z dnia 18 lipca 2018 r. utworzony został Punkt Przedszkolny przy Publicznej Szkole Podstawowej w Woli Starogrodzkiej. Zakres remontu i adaptacji pomieszczeń dla punktu przedszkolnego obejmował dostosowanie wydzielonej części dwukondygnacyjnego, podpiwniczonego budynku Publicznej Szkoły Podstawowej do funkcji przedszkola dla dzieci. Utworzono na parterze: salę dla dzieci, szatnię, pomieszczenia higieniczno-sanitarne, pomieszczenie do przygotowania posiłków oraz pomieszczenie socjalne. Adaptacja pomieszczeń w Publicznej Szkole Podstawowej w Woli Starogrodzkiej na potrzeby utworzenia punktu przedszkolnego wyniosła 92 792,25 zł. Do punktu uczęszczało 12 wychowanków.

10.2. Stan organizacji szkół i przedszkola w roku szkolnym 2017/2018 oraz 2018/2019

1) Publiczne Przedszkole w Zespole Placówek Oświatowych w Parysowie

Rok szkolny 2017/2018						Rok szkolny 2018/2019					
Liczba oddziałów	Dzieci wg urodzenia					Liczba oddziałów	Dzieci wg urodzenia				
	3 latki	4 latki	5 latki	6 latki	Ogółem		3 latki	4 latki	5 latki	6 latki	Ogółem
5					129	5					120

2) Punkt przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Woli Starogrodzkiej

Rok szkolny 2018/2019					
Liczba oddziałów	Dzieci wg urodzenia				
	3 latki	4 latki	5 latki	6 latki	Ogółem
1					12

3) Wychowankowie oddziałów przedszkolnych

Lp.	Oddziały „O”	Liczba wychowanków 2017/2018	Liczba oddziałów 2017/2018	Liczba wychowanków 2018/2019	Liczba oddziałów 2018/2019
1	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej w Zespole Placówek Oświatowych w Parysowie	41	2	45	2
2	Publiczna Szkoła Podstawowa w Woli Starogrodzkiej z oddziałami przedszkolnymi	4	1	4	1
Ogółem		45	3	49	3

4) Szkoły podstawowe rok szkolny 2017/2018 i rok szkolny 2018/2019

Lp.	ROK SZKOLNY 2017/2018	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba uczniów w oddziałach							
				I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej w Zespole Placówek Oświatowych w Parysowie	14	270	46	18	40	54	42	29	41	0
	Klasy Publicznego Gimnazjum w Zespole Placówek Oświatowych w Parysowie	4	82	0	46	36	-	-	-	-	-
2	Publiczna Szkoła Podstawowa w Woli Starogrodzkiej z oddziałami przedszkolnymi	6	59	0	6	8	4	12	17	12	0
Razem oddziały/uczniowie – Publiczne Szkoły Podstawowe		20	329	46	24	48	58	54	46	53	0
Razem oddziały/uczniowie – Klas Publicznego Gimnazjum		4	82	0	46	36	-	-	-	-	-

Lp.	ROK SZKOLNY 2018/2019	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba uczniów w oddziałach							
				I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej w Zespole Placówek Oświatowych w Parysowie	16	309	37	45	19	39	55	42	34	38
	Klasy Publicznego Gimnazjum w Zespole Placówek Oświatowych w Parysowie	2	45	-	-	45	-	-	-	-	-
2	Publiczna Szkoła Podstawowa w Woli Starogrodzkiej z oddziałami przedszkolnymi	7	63	4	0	6	8	4	12	17	12
Razem oddziały/uczniowie – Publiczne Szkoły Podstawowe		23	372	41	45	25	47	59	54	51	50
Razem oddziały/uczniowie – Klas Publicznego Gimnazjum		2	45	-	-	45	-	-	-	-	-

10.3. Kadra pedagogiczna 2017/2018 oraz 2018/2019

Placówki oświatowe 2017/2018	Stopień awansu zawodowego					
	brak	stażysta	kontraktowy	mianowany	dplomowany	Razem etaty
Zespół Placówek Oświatowych w Parysowie	0	0	2	10	25	37
Publiczna Szkoła Podstawowa w Woli Starogrodzkiej z oddziałami przedszkolnymi	0	0	0	5	3	8
Razem	0	0	2	15	28	45

Placówki oświatowe 2018/2019	Stopień awansu zawodowego					
	brak	stażysta	kontraktowy	mianowany	dplomowany	Razem etaty
Zespół Placówek Oświatowych w Parysowie	1	0	3	9	25	38
Publiczna Szkoła Podstawowa w Woli Starogrodzkiej z oddziałami przedszkolnymi	0	0	1	6	3	10
Razem	1	0	4	15	28	48

10.4. Baza lokalowa

Publiczna Szkoła Podstawowa w Woli Starogrodzkiej 102a zlokalizowana jest w budynku, w skład którego wchodzi: sala sportowa z zapleczem i salami dydaktycznymi oraz pomieszczenia przeznaczone pod działalność punktu przedszkolnego. W roku 2017 w budynku szkoły została przeprowadzona termomodernizacja z zastosowaniem odnawialnych źródeł energii.

Szkoła korzysta z boiska sportowego, które w 2019 roku zostanie zmodernizowane oraz z placu zabaw i ze ścieżki edukacyjnej.

Zespół Placówek Oświatowych w Parysowie zlokalizowany jest w kompleksie budynków, w skład których wchodzi: część z salą sportową wraz z zapleczem i salami dydaktycznymi. Szkoła korzysta z kompleksów boisk Orlik 2012 i pełnowymiarowego boiska do piłki nożnej, kortu tenisowego, 1 placu zabaw oraz bazy ekologiczno-edukacyjnej bezpośrednio zlokalizowanych przy zespole. Głównym celem bazy ekologiczno-edukacyjnej jest podniesienie wiedzy na temat fauny i flory występującej na terenie województwa mazowieckiego w warunkach terenowych. Tablice edukacyjne zawierają informacje z zakresu ochrony środowiska, umożliwiając zdobycie wiedzy samodzielnie bądź z przewodnikiem.

Odcinki ścieżki wyłożone są różnymi strukturami pochodzenia naturalnego pozwalając na poznawanie środowiska różnymi zmysłami. Na ścieżce znajdują się również przyrodnicze gry interaktywne, instalacje obrazujące procesy zachodzące w przyrodzie, zadaszona wiata z ławkami oraz miejsce do rozpalenia ogniska. Baza edukacyjna została utworzona dzięki dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w wysokości 87,16% wartości środków kwalifikowanych. Pozostałe środki finansowe zostały przeznaczone z budżetu Gminy Parysów.

Budynki szkolne i otoczenie (plac) zarządzane przez dyrektorów spełniają podstawowe wymogi bezpieczeństwa oraz higieny nauki i pracy. Rokrocznie wzbogacana jest baza poprzez dokonywanie zakupów sprzętu i pomocy dydaktycznych z funduszy zewnętrznych i własnych. Szkoły posiadają pracownie komputerowe i wewnętrzną sieć z dostępem do Internetu obejmującą cały budynek.

W strukturze Zespołu Placówek Oświatowych funkcjonują 2 bloki żywienia. Działalność dydaktyczna szkół obejmuje również bibliotekę szkolną, a w zespole działalność opiekuńcza obejmuje świetlicę. W obu szkołach dobrze wyposażone są gabinety w zakresie profilaktyki przedmedycznej oraz w nowoczesne pomoce.

10.5. Organizacja pracy

Praca zorganizowana jest w oparciu o arkusz organizacyjny zatwierdzany przez Wójta Gminy Parysów na kolejne lata szkolne, po uprzednim zaopiniowaniu przez Radę Pedagogiczną, Związki zawodowe i Mazowieckiego Kuratora Oświaty. Oddziały przedszkolne realizują wychowanie przedszkolne dla dzieci w wieku 3 – 5 lat (wszystkich chętnych zgłoszonych w okresie rekrutacji) i roczne obowiązkowe wychowanie dla dzieci 6 - letnich w wymiarze 5 godzin dziennie. Klasy I – VIII szkoły podstawowej i oddziały gimnazjalne pracują w systemie jednodzianowym.

10.6. Realizowane zadania oświatowe

Gmina realizuje zadania oświatowe wynikające z ustaw i rozporządzeń wykonawczych regulujących te kwestie poprzez zabezpieczenie działalności w/w szkół, a także zapewnia dostępność do edukacji dla uczniów niepełnosprawnych, finansując dowóz uczniów niepełnosprawnych do szkół poza terenem gminy do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Trzciance i Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Przyłęku.

Zadania są realizowane przy pomocy środków otrzymywanych z budżetu państwa - subwencji oświatowej, dotacji celowych oraz ze środków własnych gminy.

W roku 2018 wydatki na realizację zadań związanych z funkcjonowaniem szkół i placówek oświatowych na terenie gminy Parysów wyniosły ogółem: wydatki zaplanowano na ogólną kwotę 6 108 263,00 zł, wykonanie wyniosło 5 749 158,78 zł, co stanowi 94,12 %, z czego subwencja 4 304 542,63 zł., środki własne 1 416 271,30 zł.

Wydatki inwestycyjne zaplanowano w łącznej kwocie 133 000,00 zł, wykonanie 132 720,51 zł, tj. 99,79 %, z tego:

adaptacja pomieszczeń w Publicznej Szkole Podstawowej w Woli Starogrodzkiej na potrzeby utworzenia oddziału przedszkolnego – plan 93 000,00 zł, wykonanie 92 792,25 zł, tj. 99,78 %, utwardzenie terenu przed budynkiem Publicznej Szkoły Podstawowej w Woli Starogrodzkiej – plan 40 000,00 zł, wykonanie 39 928,26 zł, tj. 99,82 %.

Gmina Parysów w 2018 roku zakwalifikowała się do programu powszechnej nauki pływania „Umiem pływać” pod patronatem Ministerstwa Sportu i Turystyki. Partnerem wiodącym jest Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania – Forum Powiatu Garwolińskiego. Program ten obecnie realizuje Publiczna Szkoła Podstawowa w Woli Starogrodzkiej oraz Zespół Placówek Oświatowych w Parysowie. Uczestniczą w nim uczniowie klas I-III, łącznie 61 uczniów. Głównym celem projektu jest nauka pływania pod okiem profesjonalnego instruktora. W procesie szkolenia najmłodszy uczniowie szkół mają okazję zdobywać nowe umiejętności i opanować sztukę pływania. Projekt ma na celu promowanie, upowszechnianie aktywnego i zdrowego stylu życia. Zajęcia odbywają się w Obiekcie sportowo-rekreacyjnym „Garwolanka”.

Dzięki Ministerstwu Sportu i Turystyki szkoły mogły realizować program upowszechniania sportu dzieci i młodzieży tzw. „Szkolny Klub Sportowy” skierowany do dzieci i młodzieży szkolnej. Zajęcia bezpłatne dla uczniów zainteresowanych są prowadzone przez nauczycieli wychowania fizycznego. Realizacja programu przyczyniła się do rozszerzenia oferty zajęć pozalekcyjnych, dała możliwość rozwijania zainteresowań sportowych i atrakcyjnego spędzenia czasu wolnego.

W 2018 roku szkoły były organizatorem, bądź współorganizatorem wielu imprez o charakterze szkolnym i lokalnym. Zostało podjętych szereg przedsięwzięć związanych z obchodami 100 – lecia odzyskania niepodległości, które były doskonałym okresem pielęgnowania patriotyzmu w naszych uczniach. Uczniowie wykonywali dekoracje, gazetki, starannie uczyli się swojej roli do przedstawień. Odbyły się lekcje o tematyce patriotycznej, wycieczki historyczne i wyjazdy do kina na filmy związane z historią naszego kraju. Młodzież

i dzieci brały udział w konkursach. Uroczyscie obchodzono Święto Konstytucji 3 Maja i Dzień Flagi. Dzień Papieski jest także na stałe wpisany do kalendarza uroczystości szkolnych. W szkołach realizowany był Projekt dot. działań profilaktycznych finansowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Parysowie.

10.7. Współpraca z instytucjami działającymi na rzecz edukacji

Szkoły współpracują z GOPS (pomoc materialna uczniom, projekty profilaktyczne, konkursy), Gminną Biblioteką Publiczną, Policją, kuratorem sądowym, KRUS (szkolenia i konkursy dla uczniów – bezpieczeństwo), Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Garwolinie, NZOZ „SPES”, Starostwem Powiatowym w Garwolinie. Ważną rolę odgrywają także kluby sportowe i ośrodki doskonalenia nauczycieli.

XI. Ochrona Zdrowia, Kultura i Sport

11.1. Sieć szkół i placówek oświatowych

Mieszkańcy gminy mają dostęp do podstawowej opieki medycznej, którą na terenie gminy zapewnia Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „SPES”. Zapewniona jest podstawowa opieka stomatologiczna oraz sprzedaż leków w aptece.

W 2018 roku wykonana została wymiana nawierzchni placu przy budynku Ośrodka Zdrowia w Parysowie całkowity koszt remontu – 63 900,00 zł.

11.2. Kultura

Gminna Biblioteka Publiczna w Parysowie

Gminna Biblioteka Publiczna w Parysowie jest samorządową instytucją kultury działającą na terenie Gminy Parysów na podstawie przepisów i Statutu nadanego uchwałą nr V/22/07 Rady Gminy w Parysowie z dnia 27 lutego 2007 r.

Biblioteka służy rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych społeczeństwa oraz upowszechnianiu wiedzy i rozwijaniu kultury.

Stan księgozbioru na koniec roku 2018 wynosi 11 744 woluminów, zarejestrowanych 357 czytelników, liczba wypożyczeń na zewnątrz – 4 823, liczba wypożyczeń na miejscu 1 094. Biblioteka brała udział w organizacji balu karnawałowego dla dzieci, w uroczystościach gminnych z okazji uchwalenia Konstytucji 3 Maja i odzyskania Niepodległości, dożynek gminnych.

Biblioteka obsługiwana jest przez Kierownika Gminnej Biblioteki Publicznej oraz Starszego bibliotekarza.

Gminna Biblioteka Publiczna mieści się w budynku przy ul. Borowskiej w Parysowie. W roku 2018 zarówno w całym budynku, jak i w lokalach biblioteki i w sali widowiskowej została wykonana kompleksowa termomodernizacja z zastosowaniem odnawialnych źródeł energii. Budynek jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo został wykonany podjazd dla niepełnosprawnych. Wykonano również utwardzenie terenu wokół budynku wraz z ogrodzeniem.

W 2018 roku Gminna Biblioteka Publiczna w Parysowie otrzymała dotację podmiotową na działalność bieżącą w kwocie 155 525,00 zł. Następnie biblioteka otrzymała dotację celową od organizatora na realizację inwestycji w kwocie 64 500,00 zł na zadanie pn. „Wymiana

instalacji elektrycznej z budynku Gminnej Biblioteki Publicznej w Parysowie” oraz „Modernizacja pomieszczeń w budynku Gminnej Biblioteki Publicznej w Parysowie”.

11.3. Sport

Sport i rekreacja to ważna dziedzina życia mieszkańców Gminy. Aktywność ruchowa stała się doskonałym sposobem na spędzanie wolnego czasu przez dzieci i młodzież, ale również osoby dorosłe. Zajęcia sportowo-rekreacyjne mogą odbywać się w sposób zorganizowany w klubach sportowych lub indywidualnie.

Na terenie gminy w 2018 roku funkcjonowały 2 kluby sportowe, w tym Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „Orzeł” Parysów i Ludowy Zespół Sportowy Wola Starogrodzka.

W stowarzyszeniach sportowych w 2018 roku zarejestrowanych było 64 zawodników.

Zajęcia treningowe oraz organizowane zawody realizowane były w oparciu o posiadaną bazę sportową – kompleks sportowy ORLIK 2012 przy ul. Książęcej w Parysowie oraz boisko sportowe przy ul. Sportowej w Parysowie.

Do dyspozycji mieszkańców w 2018 roku była również baza edukacyjno-ekologiczna przy Zespole Placówek Oświatowych w Parysowie, przy placu zabaw w Choinach i Łukówcu oraz przy Publicznej Szkole Podstawowej w Woli Starogrodzkiej.

11.4. Program Współpracy Gminy Parysów z Podmiotami prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego na 2018 rok

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi na rok 2018 został uchwalony przez Radę Gminy w Parysowie w dniu 17 listopada 2017 r. uchwałą nr XXXVI/191/2017. Program skonsultowano w terminie od 10.10.2017 r. do 25.10.2017 r. poprzez umieszczenie projektu Programu współpracy Gminy Parysów z organizacjami pozarządowymi oraz z innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2018 rok na stronie internetowej urzędu, BIP a także na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Parysowie. Konsultacje zostały przeprowadzone zgodnie z uchwałą Nr IV/12/2011 Rady Gminy w Parysowie z dnia 31 stycznia 2011 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji. W przewidzianym terminie żadna organizacja nie wniosła uwag i wniosków co do projektu programu.

Współpraca Gminy Parysów z organizacjami pozarządowymi odbywa się na zasadach: pomocniczości – Gmina poszerza w miarę możliwości zakres zadań zleczanych organizacjom pozarządowym oraz wspiera działania organizacji pozarządowych w zakresie, jaki jest niezbędny do efektywnej realizacji podejmowanych przez nie we współpracy z Gminą zadań publicznych, suwerenności stron – gwarancje zachowania niezależności Gminy i organizacji pozarządowych, ich równość oraz autonomię, w granicach przyznanych przez prawo, partnerstwa – podstawą podejmowanych działań związanych z definiowaniem problemów społecznych, wykonywaniem zadań publicznych oraz pozostałych procesów związanych z funkcjonowaniem organizacji pozarządowych jest współpraca Gminy i organizacji pozarządowych oparta na wzajemnym szacunku i uznaniu równorzędności stron, efektywności – określenie przez Gminę Parysów i organizacje pozarządowe należytego sposobu osiągania zakładanych celów i konieczności ich realizacji oraz dążenie do osiągania jak najlepszych efektów w zakresie wzajemnej współpracy oraz minimalizacji kosztów z tym związanych, uczciwej konkurencji – wszystkie podejmowane działania przez Gminę Parysów oraz organizacje pozarządowe przy realizacji zadań publicznych w obszarze pożytku publicznego powinny opierać się na równych dla wszystkich stron i obiektywnych kryteriach, zasadach oraz w sposób niebudzący wątpliwości, co do przejrzystości działań i procedur, jawności – zachowanie przejrzystości podejmowanych działań oraz informowanie w granicach wyznaczonych przez prawo o ich przebiegu i stosowanych w nich kryteriach.

Współpraca z organizacjami w realizacji zadań publicznych, była realizowana w obszarze – „Wspierania i upowszechniania kultury fizycznej” poprzez prowadzenie zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży, udział drużyn sportowych w imprezach i zawodach sportowych o zasięgu gminnym i ponadgminnym, organizowanie imprez sportowych i sportowo-rekreacyjnych, w szczególności zawodów sportowych, turniejów oraz innych o podobnym charakterze.

Zgodnie z przyjętym programem zarządzeniem nr 4/2018 Wójta Gminy Parysów z dnia 22 lutego 2018 r. został ogłoszony konkurs ofert na realizację zadania publicznego w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej w 2018 roku. Na konkurs wpłynęła 1 oferta od Uczniowskiego Ludowego Klubu Sportowego „Orzeł” Parysów, która spełniała wymogi formalno-merytoryczne i została przez komisję wybrana do dofinansowania. Na realizację zadań na rok 2018 przeznaczono kwotę 42 000 złotych (słownie: czterdzieści dwa tysiące złotych). W dniu 04.04.2018 roku podpisano umowę z przedstawicielami organizacji pozarządowych. Dofinansowanie przekazano w dwóch transzach: I transza w terminie

do 15 dni od dnia zawarcia niniejszej umowy w wysokości 21 000,00 zł (słownie: dwadzieścia jeden tysięcy), II transza w terminie 15 lipca 2018 r. w wysokości 21 000,00 zł (słownie: dwadzieścia jeden tysięcy). Dotacja została wykorzystana w kwocie 42 000,00 zł. Z realizacji powierzonych zadań organizacja sporządziła sprawozdanie. Z przyznanej dotacji najczęściej pokrywane były koszty: ryczałtów sędziowskich, opłaty regulaminowe, wpisowe, karty zawodników, opłaty lekarskie, zakup sprzętu i strojów sportowych, transport zawodników na mecze wyjazdowe, opłaty bankowe, itp.

Przedmiotem współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi w tym wypadku z Uczniowskim Ludowym Klubem Sportowym „Orzeł” Parysów była między innymi realizacja zadań gminy określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz podwyższenie efektywności działań kierowanych do mieszkańców naszej gminy. Organizacja pozarządowa wniosła niemały wkład w realizację programu, zapewniając rozwój psychofizyczny, upowszechnianie rekreacji ruchowej, organizację i koordynację przedsięwzięć sportowych o zasięgu gminnym i ponadgminnym, wspieranie rozwoju uzdolnień dzieci i młodzieży, organizację sportowych wyjazdów oraz szkoleń, a także udział we współzawodnictwie sportowym w dyscyplinie sportu – piłka nożna. Większość uczestników mogła w ten sposób rozwijać swoje umiejętności oraz realizować marzenia. Realizacja programu silnie oddziaływała na życie sportowe na terenie Gminy Parysów i przyniosła zamierzone efekty w doskonaleniu rozwoju kultury fizycznej mieszkańców gminy Parysów.

Ponadto udzielono dotacji w trybie art. 19 a ustawy, tj. z pominięciem trybu konkursowego dla LZS Wola Starogrodzka zespołowi wpisanemu do rejestru stowarzyszeń Starostwa Powiatowego w Garwolinie na realizację zadania z zakresu upowszechniania sportu – wysokość dotacji: 8 000 zł. Dotacja została wykorzystana.

XII. Polityka Społeczna

12.1. Pomoc społeczna

Zadania z zakresu opieki i pomocy społecznej na terenie Gminy wypełnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Parysowie. Realizuje zadania własne Gminy o charakterze obowiązkowym i zlecone Gminie w zakresie pomocy społecznej zgodnie z ustaleniami Rady Gminy. Gmina realizując zadania zlecone z zakresu administracji rządowej kieruje się ustaleniami przekazanymi przez wojewodę. Ośrodek Pomocy Społecznej wykonując zadania własne Gminy w zakresie pomocy społecznej kieruje się ustaleniami wójta.

Podstawowym zadaniem pomocy społecznej jest zgodnie z obowiązującymi przepisami rozpoznawanie i zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem nie są stanie pokonać trudności życiowych oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń (np.: zasiłek celowy, zasiłek okresowy),
- 2) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- 3) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- 4) realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- 5) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb,
- 6) pracy socjalnej.

Świadczenia przyznawane i wypłacane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Parysowie były finansowane z dwóch źródeł: ze środków rządowych z przeznaczeniem na zadania zlecone i samorządowych z przeznaczeniem na zadania własne.

Świadczenia pieniężne wypłacone przez GOPS w Parysowie w 2018r.

Zadania zlecone	Wydatki w złotych
Świadczenia rodzinne wraz z dodatkami	974 031, 62
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	95 860,00
Zasiłki pielęgnacyjne	163 876,00
Świadczenia pielęgnacyjne	292 447,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	0,00
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	41 000,00
Świadczenie rodzicielskie	92 428,00
Zasiłek dla opiekuna	0,00
Składka na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych	8 773,00
Stypendia	38 998,00
Świadczenie wychowawcze 500+	3 950 787,00
Dobry Start 300+	0,00

Zadania własne gminy	Wydatki w złotych
Dożywianie	80 224,00 w tym 16 224,00 śr. wł.
Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	54 600,00 zlecone
Usługi opiekuńcze – ogółem W tym specjalistyczne	7 499,00 w tym 6 000,00 śr. wł.
Zasiłki i pomoc w naturze w tym zasiłki celowe specjalne	46 139,00 w tym 11 089,00 śr. wł.
Zasiłki okresowe, w tym dot.	12 556,00 w tym 3 633,00 śr. wł.
Zasiłki stałe	111 242,00
Pobyt w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	25 456,00
Składki na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłków stałych	10 012,00
Domy Pomocy Społecznej	140 074,00
Pobyt w Rodzinach zastępczych	10 095,00
Utrzymanie ośrodka	270 242,55 w tym 206 670,55 śr. wł. 63 572,00 dotacja

Asystent rodziny	47 697,37 w tym 26 447,37 śr. wł. 21 250,00 dotacja
Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (w tym funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego)	799,20

Powód trudnej sytuacji życiowej	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
ubóstwo	35	87
sieroctwo	0	0
bezdomność	1	1
potrzeba ochrony macierzyństwa	35	189
w tym: wielodzietność	32	177
bezrobocie	36	92
niepełnosprawność	35	90
długotrwała lub ciężka choroba	40	107
bezradność w sprawach opiek.-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	17	63
w tym: rodziny niepełne	11	31
rodziny wielodzietne	6	32
przemoc w rodzinie	1	4
potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0
alkoholizm	5	20
narkomania	0	0
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	2
trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy	0	0
zdarzenie losowe	2	2
sytuacja kryzysowa	0	0

Jako zadanie własne z zakresu pomocy społecznej o charakterze obowiązkowym realizowano pomoc w postaci bezpłatnego dożywiania. Nasza gmina po raz kolejny włączyła się do realizacji wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Ogólny koszt programu wyniósł: 80 224,00 zł, w tym: środki wojewody 64 000,00 zł, środki własne 16 224,00 zł. Z tego posiłek w szkołach 49 349,00 zł, zasiłek celowy 25 945,00 zł, świadczenie rzeczowe 3 983,00 zł.

W ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w 2018 roku świadczenia pieniężne przyznano na zakup żywności osobom i rodzinom, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym. W ramach tej formy pomocy w/w osobom przyznano 120 świadczenia dla 52 osób, na kwotę 25 945 zł.

Głównym zadaniem pracowników socjalnych w zakresie pomocy społecznej jest wykonywanie pracy socjalnej, która dotyczy niemal każdej rodziny zgłaszającej się po pomoc do ośrodka. Obecnie każdy dzień przynosi nowe wyzwanie, ciągle wzrasta liczba osób i rodzin, które na swej drodze napotykają różnorodne problemy. Rozwiązanie problemów tej grupy osób wymaga dużego zaangażowania, fachowości i współdziałania z różnymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi, oraz stałego kontaktu z ich rodzinami.

W związku z powyższym, tutejszy ośrodek pomocy w 2018 roku poza przyznawaniem i wypłacaniem zasiłków pieniężnych oraz pomocy rzeczowej udzielał szeroko rozumianej pomocy w postaci pracy socjalnej, zmierzającej do poprawienia sytuacji osób i rodzin zamieszkałych na terenie gminy. W ramach tego systemu podejmowane były działania interdyscyplinarne ukierunkowane na udzielanie potrzebującym kompleksowej pomocy.

Od kilku lat gmina Parysów realizuje rządowy program pomocy uczniom „Stypendia szkolne”. Przyznawane są one uczniom zamieszkałym na terenie gminy Parysów, znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności, gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo - wychowawczych, alkoholizm a także, gdy uczeń pochodzi z rodziny niepełnej. Stypendium szkolne przyznawane jest w formie refundacji poniesionych kosztów.

W przypadku wyboru drugiej formy stypendium, istnieje konieczność zbierania faktur i imiennych rachunków (wystawionych na wnioskodawcę) za poniesione koszty na cele edukacyjne.

W 2018 r. tego typu wsparcie otrzymało 54 uczniów z gminy Parysów. Na tę formę pomocy ze środków własnych wydatkowaliśmy kwotę 28 374,00 zł, z tego środki własne 7 697,00 zł.

Jako zadanie zlecone na obsługę związaną z Kartą Dużej Rodziny w roku 2018 otrzymaliśmy i wydatkowaliśmy kwotę 57,62 zł.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Parysowie w celu wspierania rodzin realizuje Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ), który jest krajowym programem operacyjnym współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebującym.

Pomoc w ramach programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa kierowana jest do tych osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów nie są w stanie zakupić odpowiednich produktów żywnościowych.

W okresie od września do października 2018 r. z tego programu skorzystało – 250 osób.

Program Rodzina 500 plus to systemowe wsparcie dla polskich rodzin. Świadczenie wychowawcze otrzymali rodzice dzieci do 18 roku życia. Każda Rodzina z minimum dwojgiem niepełnoletnich dzieci otrzymała świadczenie 500 zł na drugie i kolejne dziecko bez względu na dochód.

W Gminie Parysów w 2018 r. złożono 459 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego z tego złożonych w formie papierowej - 451 oraz złożonych drogą elektroniczną - 45 wnioski, 1 wniosek oczekuje na rozpatrzenie przez wojewodę. Wydano decyzji 502 (na podstawie złożonych wniosków), w tym 445 wydanych decyzji przyznających prawo do świadczenia wychowawczego.

Kwota wypłaconych świadczeń wychowawczych z budżetu państwa wyniosła 4 008 450,80 zł. Liczba świadczeń wychowawczych wypłaconych w formie pieniężnej w 2018 r. wyniosła 8044. Liczba świadczeń wychowawczych wypłaconych w formie rzeczowej i opłacania usług wyniosła – 47. Liczba rodzin mających ustalone prawo do świadczenia na koniec grudnia 2018 r. wynosiła 384, w tym 195 rodzin z ustalonym prawem do świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko w sytuacji, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności oraz 29 rodzin z ustalonym prawem do świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko w sytuacji gdy jest ono jedynym dzieckiem.

W roku 2018 liczba świadczeń przyznanych i wypłaconych Dobry Start 300+ wyniosła 640, wydatki poniesione na realizację wyniosły 192 000,00 zł. Świadczenie Dobry Start przysługuje w związku z rozpoczęciem roku szkolnego raz w roku jednorazowo w wysokości 300,00 zł.

W ciągu 2018 roku ze świadczeń rodzinnych korzystało 283 rodzin, wypłacono świadczenia z tytułu:

1. Zasiłki rodzinne w ilości 5 648 świadczeń.
2. Dodatki do zasiłków rodzinnych w ilości 3 323 świadczeń w tym z tytułu:

- 1) urodzenia dziecka – 41,
  - 2) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 179,
  - 3) samotnego wychowywania dziecka – 241,
  - 4) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 330,
  - 5) rozpoczęcia roku szkolnego – 784,
  - 6) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – 766,
  - 7) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 1 059.
3. Zasiłki pielęgnacyjne – 1037 świadczenia.
  4. Świadczenia pielęgnacyjne – 199 świadczeń.
  5. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka – 41 świadczeń.
  6. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego – 255 świadczeń.

Gmina realizuje także zadanie dotyczące funduszu alimentacyjnego oraz prowadzi postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych. Kwota wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosła 95 860,00 zł, liczba wypłaconych świadczeń 255.

12.2. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020

Głównym celem Programu Przeciwdziałania Przemocy jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie, poprzez profilaktykę, promowanie modelu rodziny wolnego od przemocy, podnoszenie świadomości społecznej, podnoszenie kompetencji służb, działania Zespołu Interdyscyplinarnego.

W związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie podejmuje się działania wdrożenia procedury „Niebieskiej Karty”. Obejmuje ona ogół czynności realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia i innych służb pomocowych.

Od stycznia do końca grudnia 2018 r. wpłynęło 24 Niebieskich Kart, tym samym 4 razy zebrał się Zespół Interdyscyplinarny oraz odbyło się 20 posiedzeń grupy roboczej, celem oceny okresowej sytuacji i udzielenia pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie, jak również osobom które ją stosują. Liczba zakończonych przez Zespół Interdyscyplinarny procedur – łącznie 19.

Celem Zespołu jest działalność profilaktyczna i pomoc rodzinom w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych a w szczególności:

- 1) pomoc osobom dorosłym, dzieciom i rodzinom, grupom problemowym i środowiskom dysfunkcyjnym w przewyciężeniu ich problemów,
- 2) efektywne podejmowanie działań pomocowych i interwencyjnych w momencie zaistniałego problemu,
- 3) współdziałanie z innymi podmiotami przy rozwiązywaniu problemu i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, integrowanie i koordynowanie działań jednostek pomocy społecznej, policji, GKRPA, oświaty, ochrony zdrowia, kuratorów sądowych oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi: Pracownik socjalny GOPS w Parysowie, Specjalista pracy socjalnej GOPS w Parysowie, Pedagog szkolny Zespołu Placówek Oświatowych w Parysowie, Asystent Rodziny GOPS w Parysowie, Dzielnicowy Zespołu ds. Prewencji Policji w Parysowie, Kurator rodzinny – Sąd Rejonowy w Garwolinie, Członek GKRPA w Parysowie, Pielęgniarka środowiskowa – NZOZ w Parysowie.

Charakterystyka osób, wobec których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie. Ogółem 27 osób w tym:

- 1) kobiety – ogółem : 24 w przedziale wiekowym:
  - do 18 roku życia – 0,
  - od 18 - 67 lat – 19,
  - powyżej 67 roku życia – 4.
- 2) mężczyźni – ogółem : 3 w przedziale wiekowym:
  - do 18 roku życia – 1,
  - od 18-67 lat – 2.

Charakterystyka osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie w przedziale wiekowym 18-67 lat. Ogółem 23 osoby w tym: 1 kobieta i 22 mężczyzn. Do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego zmotywowanych zostało 7 mężczyzn, 20 osób doznających przemocy w ramach nieodpłatnej pomocy prawnej i psychologicznej zostało skierowanych do Ośrodka Pomocy Pokrzywdzonych Przystępstwem w Pilawie, 1 sprawca został osadzony w Zakładzie Karnym w Siedlcach, 4 sprawców poddało się terapii stacjonarnej w Łukowie. W toku procedury sądowej znajdują się 3 procedury Niebieskiej Karty.

Z przebiegu spotkań Zespołu wynika, że interdyscyplinarność ma wiele zalet. Szybki i pełny przepływ informacji między służbami, możliwość podjęcia natychmiastowych działań interwencyjnych, zaplanowanych i skoordynowanych planów pomocy ofiarom przemocy domowej.

12.3. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016-2018

W przypadku powzięcia informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zleca się przeprowadzenie w tej rodzinie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Jeżeli rodzinny wywiad środowiskowy potwierdzi występowanie trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych przez rodzinę, wówczas kierowany jest asystent rodziny, który podejmuje pracę z tą rodziną. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem, motywując rodzinę do aktywnego współdziałania w realizacji planu pracy z rodziną. W codziennej pracy asystent współpracuje przede wszystkim z Powiatowym Urzędem Pracy, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Sądem Rejonowym, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policją, Ośrodkiem Zdrowia, Gminną Biblioteką Publiczną oraz szkołami z terenu naszej Gminy.

W 2018 r. asystent prowadził pracę z 11 rodzinami, w tym 2 rodziny zgodnie z ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem". Zakończono współpracę z 7 rodzinami, w tym 4 ze względu na osiągnięcie celów, 3 z powodu niemożności osiągnięcia celów.

Wydatki związane z zatrudnieniem asystenta rodziny: wykonanie 33 375,00 zł; dotacja na realizację zadania 21 250,00 zł.

Od października 2018 roku została powołana na podstawie uchwały Rady Gminy w Parysowie nr XLIII/225/2018 z dnia 5 października 2018 r. – Placówka Wsparcia Dziennego w formie opiekuńczej w ramach struktury Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Parysowie dla dzieci i młodzieży z rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej w ramach Projektu „Zwiększenie zakresu usług wsparcia rodziny na terenie Gminy Parysów” dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach konkursu nr RPMA.09.02.01-IP.01-14-062/17 dla Osi Priorytetowej IX Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem, Działanie 9.2 Usługi społeczne i usługi opieki zdrowotnej, Poddziałanie 9.2.1 Zwiększenie dostępności usług społecznych RPO WM 2014 – 2020, której zadaniami jest realizacja ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej: poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z terenu gminy Parysów poprzez zwiększenie dostępności usług społecznych z zakresu wsparcia rodziny.

Całkowita wartość projektu: 629 780,19 PLN, dofinansowanie projektu z UE: 585 694,99 PLN.

Świetlica znajdująca się w budynku Gminnej Biblioteki Publicznej w Parysowie przy ulicy Borowskiej – funkcjonuje jako placówka wsparcia dziennego w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Do Świetlicy w 2018 r. uczęszczało łącznie 35 wychowanków. Podopieczni świetlicy to uczniowie szkół z terenu naszej gminy. Rekrutacja dzieci do Świetlicy odbywa się na wniosek Ośrodka Pomocy Społecznej i rodziców, którzy wyrażają zgodę na udział ich dzieci w zajęciach. Każdy z wychowanków biorących udział w zajęciach w Świetlicy korzysta z jednego posiłku dziennie dostosowanego do pory dnia i czasu przebywania dziecka w placówce.

Prowadzone były następujące formy pracy z dziećmi:

- 1) pomoc w nauce,
- 2) pomoc w kryzysach szkolnych, rodzinnych i osobistych,
- 3) współpraca z rodziną wychowanków,
- 4) rozmowy indywidualne i porady wychowawcze,

a także cyklicznie zajęcia z przedsiębiorczości i innowacyjności, edukacji prozdrowotnej, oraz zajęcia komputerowe, muzyczne, plastyczno-techniczne, terapeutyczne i kulinarne. Dzieci często oglądały bajki, filmy i programy edukacyjne, które prowokowały do dyskusji. Ponadto promowano zdrowy styl życia bez nałogów oraz uprawianie sportu i sprawność fizyczną.

12.4. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Parysów na 2018 rok

Podstawowe zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych to podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania. Inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności profilaktycznej.

Punkt informacyjno-konsultacyjny pełni ważną rolę w lokalnym systemie pomocy dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz sprawców i ofiar przemocy domowej. Specjalista terapii uzależnień przyjmował osoby kierowane przez komisję, zespół interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej lub zgłaszające się indywidualnie w każdy pierwszy i trzeci piątek miesiąca od godz. 12.00 do 13.30. Punkt spełnienia bardzo istotną rolę w leczeniu osób uzależnionych, gdyż odpowiednie zmotywowanie osób uzależnionych to połowa sukcesu, a to jest właśnie

podstawowe zadanie punktu, motywowanie do leczenia oraz informowanie o istocie choroby alkoholowej. Punkt konsultacyjny udziela również wsparcia w różnych kategoriach problemów. Dlatego też pomoc znaleźć tam mogą osoby uzależnione, współuzależnione, osoby doświadczające przemocy w rodzinie oraz rodziny będące w kryzysie. W czasie trwania remontu w Gminnej Bibliotece Publicznej w Parysowie – punkt konsultacyjno-informacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz osób dotkniętych przemocą mieścił się w budynku Urzędu Gminy.

Koszt rocznego wynagrodzenia za dyżury terapeutyczne dla psychoterapeuty, specjalisty terapii uzależnień – 4 800,00 zł.

W ramach współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, punktu konsultacyjnego oraz lekarza pierwszego kontaktu udało się pomóc dwóm osobom. Sześć osób zostało skierowanych do Szpitala Psychiatrycznego w Łukowie. Jedna osoba z uwagi na stan zdrowia (niepełnosprawność) całkowicie zaprzestała picia alkoholu.

Przez cały rok odbywały się w Gminnej Bibliotece Publicznej zajęcia artystyczno-sportowe o treściach profilaktycznych promujące aktywność twórczą oraz sport, które były finansowane ze środków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach profilaktycznego programu „Wyrównywanie szans edukacyjnych” Koszt poniesiony – wynagrodzenie prowadzącego (1 raz w tygodniu sobota) za cały rok – 5 760,00 zł.

W gminie działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Komisja odpowiadała na wnioski prokuratury, przyjmowała wnioski z Komendy Powiatowej Policji w Garwolinie, wzywała na rozmowy z członkiem komisji, brała udział w posiedzeniach zespołu interdyscyplinarnego, kierowała na rozmowy z psychoterapeutą, opiniowała wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

W 2018 roku Komisja odbyła 3 posiedzenia. Wydała 6 postanowień w sprawie usytuowania punktów sprzedaży alkoholu zgodnego z Uchwałami Rady Gminy.

Do Komisji wpłynęło 14 wniosków o wszczęcie postępowania zmierzającego do ustalenia czy dana osoba jest uzależniona. Z każdą ze zgłoszonych osób, która przyszła na zaproszenie Komisji, przeprowadzono rozmowę motywującą do podjęcia leczenia dobrowolnego. W wyniku przeprowadzonych rozmów 8 osób podjęło leczenie dobrowolnie, natomiast do sądu skierowano 1 osobę. Ponadto Komisja na posiedzeniach analizowała i oceniała oferty profilaktyczne wpływające w ciągu roku. Z każdego posiedzenia sporządzony był Protokół.

Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Parysowie wpływały wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających

do 4,5 % zawartości alkoholu oraz na piwo zawierających powyżej 4,5 % do 18 % zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) i zawierających powyżej 18 % alkoholu.

Na wniosek Komendy Powiatowej Policji w Garwolinie Posterunek Policji w Pilawie w 2018 roku zostały przeprowadzone kontrole pięciu punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Ustalenia, zalecenia i podjęte czynności kontroli zostały spisane w protokołach a kopie przekazane do Komendy Powiatowej Policji w Garwolinie.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przystąpiła do kampanii w ramach Narodowego Programu Zdrowia, na zlecenie Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych adresowana do sprzedawców napojów alkoholowych nt. sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia. W ramach akcji otrzymaliśmy materiały edukacyjne dla sprzedawców napojów alkoholowych.

W 2018 roku wspieraliśmy finansowo następujące formy wypoczynku:

- w miesiącu lipcu został dofinansowany wyjazd do Gdańska w terminie 6 – 16 sierpnia, na wypoczynek 12 harcerzy z Gminy Parysów propagujący zdrowy i trzeźwy styl życia, wolny od nadużywania alkoholu, palenia tytoniu i innych uzależnień z elementami profilaktyki propagujący zdrowy i trzeźwy styl życia bez używek. Kwota dofinansowania – 1 600 zł,
- w ramach współpracy z Caritas Archidiecezji warszawskiej 3 dzieci wyjechało na kolonie letnie do Stegny nad morzem. Odbyli wiele wycieczek min. do Gdańska, Gdyni oraz Krynicy Morskiej. Organizowane były wyjścia na plażę, na wydmy do Sowińskiego Parku Krajobrazowego . Dzieci brały udział w takich atrakcjach jak letnia scena animacji w Łebie oraz Scena kulturalna, gdzie miały możliwość poznania zasad bezpieczeństwa. Płynęły statkiem po Morzu Bałtyckim. Na terenie ośrodka rozwijały swoje talenty na zajęciach z instruktorami plastyki i sportu oraz uczestniczyły w zajęciach profilaktycznych,
- w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Wspólnota Powiatowa w Garwolinie na dwu-tygodniowe kolonie letnie pod nazwą "Wakacje w Bieszczadach" do miejscowości Wilkowyja wyjechało 6 dzieci z gminy Parysów. Łącznie z wypoczynku skorzystało 21 dzieci.

W 2018 roku odbyło się ośmiogodzinne szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy przed medycznej prowadzone w formie zajęć teoretycznych i praktycznych. W zajęciach uczestniczyli uczniowie oraz wychowawcy ze Szkoły Podstawowej w Woli Starogrodzkiej.

XIII. Realizacja Uchwał Rady Gminy w Parysowie

Stosownie do art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym Wójt Gminy jest organem wykonawczym Gminy, do którego zadań należy m.in. wykonywanie Uchwał Rady Gminy. Realizując obowiązki nałożone przepisami ustawy samorządowej Wójt Gminy przy pomocy Urzędu Gminy realizował uchwały podjęte przez Radę Gminy w 2018 r. w sposób określony uchwałami.

Podjęte przez Radę Gminy uchwały Wójt Gminy zgodnie z art. 90 ust. 1 i 2 ustawy o samorządzie gminnym przekazał w nieprzekraczalnym terminie 7 dni do organów nadzoru jakimi są w zakresie zgodności z prawem – Wojewoda Mazowiecki, a w zakresie spraw finansowych – Regionalna Izba Obrachunkowa oraz publikowane były w Biuletynie Informacji Publicznej, zaś uchwały stanowiące akty prawa miejscowego w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

W okresie sprawozdawczym kończyła się VII kadencja Rady Gminy w Parysowie. Ostatnia sesja odbyła się 14 listopada 2018 roku. Od 1 stycznia do tego dnia Rada odbyła 12 posiedzeń, na których przyjęto 66 uchwał. Pierwsza sesja nowej kadencji odbyła się 22 listopada 2018 roku. Rada nowej kadencji w 2018 roku odbyła łącznie 4 posiedzenia, na których podjęto 19 uchwał. Żadna z podjętych w 2018 roku uchwał nie została w całości uchylona przez organy nadzorcze. W stosunku do sześciu stwierdzono nieistotne naruszenie prawa skutkujące częściową nieważnością.

13.1. Realizacja uchwał Rady Gminy VII kadencji

L.p.	Numer	Data podjęcia	W sprawie	Realizacja
1	XXXIX/204/2018	09.01.2018	w sprawie dokonania zmian w budżecie Gminy Parysów na 2018 r.	zmieniono plan dochodów i wydatków gminy. Dokonano przesunięć środków w planie
2	XXXIX/205/2018	09.01.2018	w sprawie uchylenia uchwały Rady Gminy w Parysowie nr XXXVIII/200/2017 z dnia 27 grudnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania dotacji spółkom wodnym, trybu postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposobu jej rozliczania	Uchylono ze względu na brak opinii UOKiK
3	XXXIX/206/2018	09.01.2018	w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany części studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów	Zmiana dot. działek nr 50, 51, 53 w obrębie Choiny i 141/2 w Woli Starogrodzkiej
4	XXXIX/207/2018	09.01.2018	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów w obrębie geodezyjnym Choiny, dla działek nr 50, 51, 53	Przekazano do Wojewody Mazowieckiego i umieszczono na stronie BIP

5	XXXIX/208/2018	09.01.2018	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów w obrębie geodezyjnym Wola Starogrodzka, działka nr 141/2	Przekazano do Wojewody Mazowieckiego i umieszczono na stronie BIP
6	XL/209/2018	07.03.2018	w sprawie dokonania zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Parysów na lata 2018 – 2027	Dokonano aktualizacji danych budżetowych dotyczących 2018 roku na skutek zmian dokonanych w budżecie gminy na 2018 rok. Przekazano do RIO
7	XL/210/2018	07.03.2018	w sprawie dokonania zmian w budżecie Gminy Parysów na 2018 r.	Zmieniono plan dochodów i wydatków gminy. Dokonano przesunięć środków w planie
8	XL/211/2018	07.03.2018	w sprawie zasad udzielania dotacji spółkom wodnym, trybu postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposobu jej rozliczania	Spółce Wodnej w Parysowie udzielono pomocy finansowej na realizację ww. zadania w wysokości 2.000zł
9	XL/212/2018	07.03.2018	w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Garwolińskiemu na realizację zadania p.n. „Przebudowa drogi powiatowej nr 2246 W Stara Wieś-Wólka Dłużewska-Parysów na odcinku od km 12+940 do km 13+450 w połączeniu z drogą powiatową nr 1314 W Parysów-Puznówka-Jaźwiny do drogi nr 805 na odcinku od km 0+029,66 do km 0+483,66”	Uchylona uchwałą nr XLI/221/2018 z dnia 11.05.2018 r
10	XL/213/2018	07.03.2018	w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Parysów na rok 2018	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano
11	XL/214/2018	07.03.2018	w sprawie ustalenia planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli, maksymalnej kwoty dofinansowania opłat za kształcenie pobierane przez szkoły wyższe i zakłady kształcenia nauczycieli oraz specjalności i formy kształcenia nauczycieli, na które dofinansowanie jest przyznawane w 2018 roku	Przekazano Dyrektorom Szkół z terenu gminy Parysów. Przekazano do Wojewody Mazowieckiego
12	XL/215/2018	07.03.2018	w sprawie określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat w prowadzonym przez Gminę Parysów publicznym przedszkolu i oddziale przedszkolnym w publicznej szkole podstawowej w czasie przekraczającym wymiar zajęć bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki	Przekazano dla Dyrektora Zespołu Placówek Oświatowych w Parysowie. Przekazano do Wojewody, zamieszczono w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego
13	XL/216/2018	07.03.2018	w sprawie podziału Gminy Parysów na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu	Ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego oraz poddano do publicznej wiadomości
14	XL/217/2018	07.03.2018	w sprawie podziału gminy na stałe obwody głosowania, ustalenia ich	Ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa

Raport o stanie Gminy Parysów za rok 2018

			numerów, granic oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych	Mazowieckiego oraz poddano do publicznej wiadomości
15	XL/218/2018	07.03.2018	w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Parysów w 2018 r.	Ma zastosowanie przy zapobieganiu bezdomności zwierząt na terenie Gminy Parysów
16	XLI/219/2018	11.05.2018	w sprawie dokonania zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Parysów na lata 2018 – 2027	Dokonano aktualizacji danych zawartych w wpf-ie,
17	XLI/220/2018	11.05.2018	w sprawie dokonania zmian w budżecie Gminy Parysów na 2018 r.	Zmieniono plan dochodów i wydatków gminy. Dokonano przesunięć środków w planie
18	XLI/221/2018	11.05.2018	w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Garwolińskiemu na realizację zadania p.n. „Przebudowa drogi powiatowej nr 2246 W Stara Wieś-Wólka Dłużewska-Parysów w miejscowości Parysów, odcinek ul. Kozłowskiej i skrzyżowanie z ul. Książęcą i ul. Kościuszki w połączeniu z drogą powiatową nr 1314 W Parysów – Puznówka - Jażwiny – do drogi nr 805”	Powiatowi Garwolińskiemu udzielono pomocy finansowej na realizację ww. zadania w wysokości ...zł. Środki przekazano w miesiącu .....
19	XLI/222/2018	11.05.2018	zmieniająca uchwałę nr VIII/43/2011 Rady Gminy w Parysowie z dnia 10 sierpnia 2011 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania	Uchylona uchwałą nr XLI/227/2018 z dnia 24.05.2018
20	XLI/223/2018	11.05.2018	w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż niezabudowanej nieruchomości gruntowej	Sprzedaż niezabudowanej nieruchomości gruntowej po ogłoszeniu przetargu ustnego na sprzedaż, nastąpiła aktem notarialnym
21	XLI/224/2018	11.05.2018	w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Parysów	Rada Gminy uznała skargę za bezzasadną.
22	XLII/225/2018	24.05.2018	w sprawie dokonania zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Parysów na lata 2018 – 2027	Dokonano aktualizacji danych budżetowych dotyczących 2018 roku na skutek zmian dokonanych w budżecie gminy na 2018 rok. Przekazano do RIO
23	XLII/226/2018	24.05.2018	w sprawie dokonania zmian w budżecie Gminy Parysów na 2018 r.	Zmieniono plan dochodów i wydatków gminy. Dokonano przesunięć środków w planie
24	XLII/227/2018	24.05.2018	w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania	Przekazano Przewodniczącej ZI, do Wojewody, zamieszczono w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego
25	XLII/228/2018	24.05.2018	uchylająca uchwałę Rady Gminy w Parysowie nr XLI/224/2018 z dnia 11.05.2018 w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Parysów	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano
26	XLIII/229/2018	22.06.2018	w sprawie emisji obligacji komunalnych	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Wykonano
27	XLIII/230/2018	22.06.2018	w sprawie: przyjęcia do realizacji projektu pn. „Zwiększenie zakresu usług wsparcia rodziny na terenie Gminy	Przekazano uchwałę do GOPS w Parysowie, przekazano do Wojewody

			Parysów” nr RPMA.09.02.01-14-A132/18 dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, złożonego dla osi priorytetowej IX „Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem” w ramach działania 9.2 Usługi społeczne i usługi opieki zdrowotnej”, Poddziałania 9.2.1 „Zwiększenie dostępności usług społecznych” RPO WM 2014 - 2020	
28	XLIII/231/2018	22.06.2018	w sprawie udzielenia dotacji celowej dla Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Garwolinie	Dotacja celowa dot. wymiany nawierzchni placu przy budynku. Uchylona uchwałą nr III/7/2018 z dnia 17.12.2018
29	XLIII/232/2018	22.06.2018	w sprawie dokonania zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Parysów na lata 2018 – 2027	Dokonano aktualizacji danych budżetowych dotyczących 2018 roku na skutek zmian dokonanych w budżecie gminy na 2018 rok. Przekazano do RIO
30	XLIII/233/2018	22.06.2018	w sprawie dokonania zmian w budżecie Gminy Parysów na 2018 r.	Zmieniono plan dochodów i wydatków gminy. Dokonano przesunięć środków w planie
31	XLIII/234/2018	22.06.2018	w sprawie zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego Gminy Parysów wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2017 r.	Przekazano uchwałą do RIO
32	XLIII/235/2018	22.06.2018	w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Parysów absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2017 r.	Przekazano uchwałą do RIO i do Wojewody Mazowieckiego
33	XLIV/236/2018	18.07.2018	w sprawie dokonania zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Parysów na lata 2018 – 2027	Dokonano aktualizacji danych budżetowych dotyczących 2018 roku na skutek zmian dokonanych w budżecie gminy na 2018 rok. Przekazano do RIO
34	XLIV/237/2018	18.07.2018	w sprawie dokonania zmian w budżecie Gminy Parysów na 2018 r.	Zmieniono plan dochodów i wydatków gminy. Dokonano przesunięć środków w planie
35	XLIV/238/2018	18.07.2018	zmieniająca uchwałą nr XIII/58/2015 Rady Gminy w Parysowie z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie wprowadzenia na terenie Gminy Parysów opłaty targowej, ustalenia wysokości stawek opłaty targowej, zarządzenia poboru tej opłaty w drodze inkasa i wysokości wynagrodzenia za inkaso	Uchylona uchwałą nr XLV/246/2018 z dnia 28.07.2018
36	XLIV/239/2018	18.07.2018	w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej Powiatowi Garwolińskiemu	Powiatowi Garwolińskiemu udzielono pomocy finansowej na realizację ww. zadania w
37	XLIV/240/2018	18.07.2018	w sprawie ustalenia dla Gminy Parysów maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych	Uaktualniono i dostosowano do obecnych przepisów prawa
38	XLIV/241/2018	18.07.2018	w sprawie odstępstwa od zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscu publicznym	Uaktualniono i dostosowano do obecnych przepisów prawa

Raport o stanie Gminy Parysów za rok 2018

39	XLIV/242/2018	18.07.2018	w sprawie utworzenia punktu przedszkolnego przy Publicznej Szkole Podstawowej w Woli Starogrodzkiej	Przekazano Dyrektorowi Publicznej Szkoły Podstawowej w Woli Starogrodzkiej. Przekazano do Wojewody, zamieszczono w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego
40	XLIV/243/2018	18.07.2018	w sprawie ustalenia wynagrodzenia Wójta Gminy Parysów	Przekazano do Referatu Finansowo - Budżetowego
41	XLV/244/2018	27.07.2018	w sprawie dokonania zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Parysów na lata 2018 – 2027	Dokonano aktualizacji danych budżetowych dotyczących 2018 roku na skutek zmian dokonanych w budżecie gminy na 2018 rok. Przekazano do RIO
42	XLV/245/2018	27.07.2018	w sprawie dokonania zmian w budżecie Gminy Parysów na 2018 r.	Zmieniono plan dochodów i wydatków gminy. Dokonano przesunięć środków w planie
3	XLV/246/2018	27.07.2018	w sprawie uchylenia uchwały nr XLIV/238/2018 Rady Gminy w Parysowie z dnia 18.07.2018 r. zmieniającej uchwałę nr XIII/58/2015 Rady Gminy w Parysowie z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie wprowadzenie na terenie Gminy Parysów opłaty targowej, ustalenia wysokości stawek opłaty targowej, zarządzenia poboru tej opłaty w drodze inkasa i wysokości wynagrodzenia za inkaso	Przekazano do Wojewody, zamieszczono w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego
44	XLVI/247/2018	30.08.2018	w sprawie dokonania zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Parysów na lata 2018 – 2027	Dokonano aktualizacji danych budżetowych dotyczących 2018 roku na skutek zmian dokonanych w budżecie gminy na 2018 rok. Przekazano do RIO
45	XLVI/248/2018	30.08.2018	w sprawie dokonania zmian w budżecie Gminy Parysów na 2018 r.	Zmieniono plan dochodów i wydatków gminy. Dokonano przesunięć środków w planie
46	XLVI/249/2018	30.08.2018	zmieniająca uchwałę Nr XIII/88/2012 Rady Gminy w Parysowie z dnia 12 lutego 2012 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Parysów	Uchylona uchwałą nr XLIX/260/2018 z dnia 18.10.2018 r.
47	XLVI/250/2018	30.08.2018	w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów	Przekazano do Wojewody i umieszczono na BIP
48	XLVII/251/2018	17.09.2018	w sprawie dokonania zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Parysów na lata 2018 – 2027	Dokonano aktualizacji danych budżetowych dotyczących 2018 roku na skutek zmian dokonanych w budżecie gminy na 2018 rok. Przekazano do RIO
49	XLVII/252/2018	17.09.2018	w sprawie dokonania zmian w budżecie Gminy Parysów na 2018 r.	Zmieniono plan dochodów i wydatków gminy. Dokonano przesunięć środków w planie
50	XLVII/253/2018	17.09.2018	w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Garwolińskiemu na dofinansowanie wykonania zadania p.n. „Remont chodników na drodze powiatowej nr 1314 W Parysów – Puznówka - Jaźwiny – do drogi nr 805 w miejscowości Parysów, ul. Kościuszki na	Powiatowi Garwolińskiemu udzielono pomocy finansowej na realizację ww. zadania

Raport o stanie Gminy Parysów za rok 2018

			odcinku od skrzyżowania z ul. Kozłowską, ul. Książęcą i ul. Rynek do skrzyżowania z ul. Jana Pawła II i Sportową”	
51	XLVIII/254/2018	05.10.2018	w sprawie dokonania zmian w budżecie Gminy Parysów na 2018 r.	Zmieniono plan dochodów i wydatków gminy. Dokonano przesunięć środków w planie
52	XLVIII/255/2018	05.10.2018	w sprawie utworzenia placówki wsparcia dziennego prowadzonej w formie opiekuńczej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Parysowie	Przekazano uchwałę do GOPS w Parysowie, Ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego
53	XLVIII/256/2018	05.10.2018	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Parysowie	Przekazano uchwałę do GOPS w Parysowie, Ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego
54	XLIX/257/2018	18.10.2018	w sprawie dokonania zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Parysów na lata 2018 – 2027	Dokonano aktualizacji danych budżetowych dotyczących 2018 roku na skutek zmian dokonanych w budżecie gminy na 2018 rok. Przekazano do RIO
55	XLIX/258/2018	18.10.2018	w sprawie dokonania zmian w budżecie Gminy Parysów na 2018 r.	Zmieniono plan dochodów i wydatków gminy. Dokonano przesunięć środków w planie
56	XLIX/259/2018	18.10.2018	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości w 2019 r. obowiązujących na terenie Gminy Parysów	Określono wysokości poszczególnych stawek podatku od nieruchomości na 2019 r. Przekazano informację do księgowości podatkowej celem ustalenia wymiaru podatku od nieruchomości na 2019 według stawek w ww. uchwale
57	XLIX/260/2018	18.10.2018	w sprawie uchwalenia Statutu Gminy	Ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego
58	XLIX/261/2018	18.10.2018	zmieniająca uchwałę Nr XIX/121/2012 Rady Gminy w Parysowie z dnia 25 października 2012 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania	Przekazano uchwałę do GOPS w Parysowie, Ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego
59	L/262/2018	14.11.2018	w sprawie dokonania zmian w budżecie Gminy Parysów na 2018 r.	Zmieniono plan dochodów i wydatków gminy. Dokonano przesunięć środków w planie
60	L/263/2018	14.11.2018	w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta, przyjmowaną jako podstawa obliczenia podatku rolnego na rok 2019 r.	Przekazano informację do księgowości podatkowej celem ustalenia wymiaru podatku rolnego na 2019 według stawek w ww. uchwale. Ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego

Raport o stanie Gminy Parysów za rok 2018

61	L/264/2018	14.11.2018	w sprawie obniżenia średniej ceny sprzedaży drewna dla celów wymiaru podatku leśnego na rok 2019 r.	Przekazano informację do księgowości podatkowej celem ustalenia wymiaru podatku leśnego na 2019 według stawek w ww. uchwale. Ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego
62	L/265/2018	14.11.2018	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na rok 2019 obowiązujących na terenie Gminy Parysów	Przekazano informację do księgowości podatkowej celem ustalenia wymiaru podatku środków transportowych na 2019 według stawek w ww. uchwale. Ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego
63	L/266/2018	14.11.2018	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów w obrębie geodezyjnym Choiny, dla działek nr: 50, 51, 53	Ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego
64	L/267/2018	14.11.2018	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów w obrębie geodezyjnym Wola Starogrodzka dla działki nr 141/2	Ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego
65	L/268/2018	14.11.2018	w sprawie uchwalenia rocznego programu współpracy Gminy Parysów z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w 2019 r.	Zamieszczono w BIP, Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego
66	L/269/2018	14.11.2018	w sprawie wyrażenia zgody na nabycie niezabudowanej nieruchomości gruntowej	Nabycie niezabudowanej nieruchomości gruntowej nastąpiło aktem notarialnym

13.2. Realizacja uchwał Rady Gminy Parysów VIII Kadencji

L.p.	Numer	Data podjęcia	W sprawie	Realizacja
1	I/1/2018	22.11.2018	w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady Gminy Parysów	Przekazano do Wojewody Mazowieckiego i umieszczono na stronie BIP
2	I/2/2018	22.11.2018	w sprawie wyboru wiceprzewodniczącego Rady Gminy Parysów	Przekazano do Wojewody Mazowieckiego i umieszczono na stronie BIP
3	II/3/2018	06.12.2018	w sprawie powołania Komisji Rewizyjnej	Przekazano do Wojewody Mazowieckiego i umieszczono na stronie BIP
4	II/4/2018	06.12.2018	w sprawie powołania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji	Przekazano do Wojewody Mazowieckiego i umieszczono na stronie BIP
5	II/5/2018	06.12.2018	w sprawie powołania stałych Komisji Rady i ustalenia ich składów osobowych	Przekazano do Wojewody Mazowieckiego i umieszczono na stronie BIP
6	II/6/2018	06.12.2018	w sprawie ustalenia wynagrodzenia Wójta Gminy	Przekazano do Wojewody Mazowieckiego i umieszczono na stronie BIP
7	III/7/2018	17.12.2018	uchylająca uchwałę XLIII/231/2018 Rady Gminy Parysów a dnia 22 czerwca 2018 r. w sprawie udzielenia dotacji celowej dla Samodzielnego Publicznego	Przekazano do Wojewody Mazowieckiego i umieszczono na stronie BIP

Raport o stanie Gminy Parysów za rok 2018

			Zakładu Opieki Zdrowotnej w Garwolinie	
8	III/8/2018	17.12.2018	w sprawie dokonania zmian w budżecie gminy Parysów na rok 2018	Zwiększono plan dochodów i wydatków gminy. Dokonano przesunięć środków w planie wydatków.
9	IV/9/2018	27.12.2018	w sprawie dokonania zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Parysów na lata 2018-2027	Dokonano aktualizacji danych budżetowych dotyczących 2018 roku na skutek zmian dokonanych w budżecie gminy na 2018 rok. Przekazano do RIO w Siedlcach
10	IV/10/2018	27.12.2018	w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Parysów na lata 2019-2029	Uchwalono WPF Gminy Parysów obejmującą okres roku budżetowego i dziewięciu lat w przód, tj. dla lat 2019-2029. Uchwałę przesłano do RIO oraz zamieszczono w BIP
11	IV/11/2018	27.12.2018	w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Parysów na rok 2019	Uchwalono budżet Gminy Parysów na rok 2019. Uchwałę przesłano do RIO oraz zamieszczono w BIP
12	IV/12/2018	27.12.2018	w sprawie dokonania zmian w budżecie gminy Parysów na rok 2019	Dokonano przesunięć środków w planie dochodów i wydatków. Przekazano do RIO oraz zamieszczono w BIP
13	IV/13/2018	27.12.2018	w sprawie ustalenia wykazu wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego 2018 oraz ustalenia planu finansowego tych wydatków	Przekazano do RIO oraz zamieszczono w BIP
14	IV/14/2018	27.12.2018	w sprawie przyjęcia planów pracy Stałych Komisji Rady Gminy Parysów na rok 2019	Przekazano do Wojewody Mazowieckiego i umieszczono na stronie BIP
15	IV/15/2018	27.12.2018	w sprawie określenia inkasenta opłaty targowej	Zamieszczono w BIP, Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego
16	IV/16/2018	27.12.2018	w sprawie zarządzenia wyborów organów sołectw na terenie Gminy Parysów	Przekazano do Wojewody Mazowieckiego i umieszczono na stronie BIP
17	IV/17/2018	27.12.2018	w sprawie podwyższenia kryterium uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej przez osoby objęte rządowym programem "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023	Przekazano uchwałę do GOPS w Parysowie Ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego
18	IV/18/2018	27.12.2018	w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023	Przekazano uchwałę do GOPS w Parysowie Ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego
19	IV/19/2018	27.12.2018	w sprawie przyjęcia gminnego programu osłonowego w zakresie dożywiania na lata 2019-2023	Przekazano uchwałę do GOPS w Parysowie Ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego

Podsumowanie

W 2018 roku rozpoczęliśmy oraz zaplanowaliśmy inwestycje i projekty, które są w trakcie realizacji czy też będą realizowane w kolejnych latach.

Działamy w sposób przemyślany, strategiczny, skupiając się na maksymalnym czerpaniu środków ze źródeł zewnętrznych, co skutkuje wdrażaniem kolejnych projektów i inicjatyw.

Rok 2018 należy postrzegać jako efekt wcześniejszych naszych działań oraz początek i punkt wyjścia kolejnych. Kierunek, który obraliśmy będziemy konsekwentnie kontynuować, co wyraźnie odzwierciedla ten Raport.

Wójt Gminy Parysów
Bożena Kwiatkowska